

M A G Y A R
É P Í T É S Z
K A M A R A

K Ö Z L Ö N Y
M Ű H E L Y

2019.
december

Építész

267

Nemzetközi Iskola, Debrecen
Tervező: BORD Építész Stúdió

Fotó: Palkó György

A Magyar Építész Kamara aktuális hírei
Budapest Építészeti Nívódíja 2019
Sikeres új beruházások

Tetők a jövőre tervezve

ZENIT TETŐCSEREPEK

Letisztultság, erő és design
– a legmodernebb igényekre
fejlesztve.

A Terrán Zenit cserepek
új irányzatot teremtenek
a tetőfedésben.

A Terrán elnyerte a neves „Best Buy Award” díjat, azaz a vásárlók a Terránt nevezték meg a legjobb ár/minőség arányú tetőcserépmárkának Magyarországon.

Keresse fel a www.terranteto.hu honlapunkat, ahol megújult tematikával és frissített szakmai tartalmakkal segítjük a tervezők munkáját.

www.terranteto.hu/tervezoknek

TARTALOM

A Magyar Építész Kamara hírei

A Magyar Építész Kamara szakmai véleménye 2

A MÉK Elnökségének határozatai 3

Budapest Építészeti Nívódíja 2019 9

Sikeres beruházások

A budapesti Váci út fejlődése, átalakulása 12

A Moholy-Nagy Művészeti Egyetem bővítése 19

Debreceni Nemzetközi Iskola 23

A Párisi Udvar az építész szemével 26

Rumbach Sebestyén utcai zsinagóga, épületrehabilitáció 29

Tisztelt Olvasó! Ezzel a számmal búcsúzik a jelenlegi szerkesztőség.

Több mint évtizedes munkánk során negyven közlőnyt és tizennégy évkönyvet szerkesztettünk. Ezúton is köszönjük az eredményes együttműködést a cikkek szerzőivel, fotósaival és a tisztelt olvasókkal! 2020-tól új stáb készíti a folyóiratot, jó munkát kívánunk nekik!

Eltér István főszerkesztő és Tatai Mária felelős szerkesztő.

ÉPÍTÉS Z KÖZLÖNY–MŰHELY | ISSN 1789-0934 |

| 267. szám | 2019. december

A Magyar Építész Kamara kiadványa | Kiadja: Publicitas Art-Media Kiadó Kft. | Felelős: Nagy Ibolya, a kft. ügyvezetője

A szerkesztőbizottság elnöke: Dr. Hajnóczi Péter, a MÉK elnöke | Főszerkesztő: Eltér István | Felelős szerkesztő:

Tatai Mária | a MÉK hírek szerkesztője: Dér Andrea | Szerkesztőség: H-1088 Budapest, Ötpacsrta utca 2., telefon/

fax: 06 1 318 2944, e-mail: mek@mek.hu, www.mek.hu | Hirdetésfelvétel: Publicitas Art-Media Kiadó Kft. H-1021

Budapest, Tárogató út 26., telefon: 06 30 964 9598, e-mail: ibolyan@publicitasart.hu, www.publicitasart.hu

A leadott anyagok tartalmáért és formai megjelenéséért a kiadó nem vállal felelősséget. A Magyar Építész

Kamara elektronikus kiadványa: www.mek.hu – napi frissítés. A honlap nyitóoldalan lehet feliratkozni a heti hírlevélre.

A Magyar Építész Kamara szakmai véleménye

A Magyar Építész Kamara hosszú távú céljának tekinti, hogy tagjainak a szakmagyakorlási helyzetét, társadalomban elfoglalt szerepét erősítse. Az építész szerepe – s itt most különösen a családok otthonteremtésére fókuszálva – nem érhet véget a tervezés alapvető, de nem teljes folyamatával. A megrendelőink adott forrás- és időkeretekre szabott, jó műszaki színvonalú, identitásukat erősítő épületet igényelnek, melynek létrehozásában a tervezési program kidolgozásától a kulcsátadásig az építésznek szerepe van, mint ahogy a Lajtán túl ma is ez a gyakorlat. Ez a mérnöki felelősséggel végzett szakmagyakorlás ad lehetőséget arra, hogy tudásunkkal az építetők szolgálatára legyünk, hogy szaktudásunk felelősségteljesen jelenjen meg a családok otthonaiban. Ezzel a szemlélettel dolgoztunk azon, hogy a tervezői művezetés mint műszaki segítség jelen legyen az építkezéseken, hogy a tervek – szolgáltatás – minősége a szakmai szabályok és gyakorlat szerint alakuljon, s azokat a folyamatos társadalmi, szakmai kontrollal naprakészen tartjuk. Az e-naplón keresztül – is – figyelemmel kísérhettük az építkezéseket, s a kötelező felelősségbiztosítás – bár terhet jelent – megbízhatóságunkat, társadalmi szerepünket erősítette.

Megértve a jogalkotó szándékát: a legfontosabb a családok segítése, a társadalom alapelemeinek erősítése. A Magyar Építész Kamara a lakhatás tekintetében éppen ezt kívánja az építész teljes folyamatot segítő szerepbe helyezésével erősíteni, melyhez gyakorlati útmutatókkal, szolgáltatásokkal kíván hozzájárulni. Nem kívánunk jogszabályokkal, szabályzatokkal piacot szerezni tagjainknak, de kiegyensúlyozott társadalmi be-tagozódásban tartjuk munkánkat hatékonyknak.

A 244/2019. (X. 22.) kormányrendelet számos pontja,

- az átláthatóság megszüntetése (egy egyszerűsített e-napló helyett ÉTDR),
- az építés szakmai részvétel gyakorlati megszüntetése (tervezői művezetés),
- a tervezői és kivitelezői felelősségbiztosítás megszüntetése (a szürkegazdaság felé való elmozdulás),
- a tervtartalom merev és elégtelen meghatározása (a Kamara tagjainak szakmai gyakorlatán alapuló, az állami felügyeleti szerv által kontrollált rugalmas rendszer helyett),

a korábban vázolt, a kormányzattal közösen kialakított társadalmi célunkkal ellentétes, azt kétségessé teszi.

Javasoljuk, hogy az otthonteremtéssel kapcsolatban jöjjön létre egy szakmai, társadalmi informatív fórum, mely rendszeres tapasztalatcserékkel, az abból levonható összegzésekkel tudjon a jogalkotó segítségére lenni, rövid- és hosszú távú stratégiákat javasolni. Meggyőződésünk, hogy az építés területén dolgozók információcseréjével, az esetek tanulmányozásával, a statisztikák birtokában célszerű összehangolni a családok otthonteremtés-terheinek, a műszaki biztonság, a nemzeti vagyon minőségének, az egyes szereplők jogkörének, felelősségének és tevékenységi körének összehangolását.

Még egyszer hangsúlyozzuk, hogy megértve a családi otthonteremtés társadalmi, szociális fontosságát, prioritását, a Magyar Építész Kamara partnere, segítője kíván lenni a folyamatnak azzal, hogy tagjainak szolgáltatása a lehető leghasznosabban tagozódjék az otthonteremtés folyamatába.

A 244/2019. (X. 22.) kormányrendelet – a Magyar Építész Kamarával történt előzetes egyeztetés nélkül – módosította

többek között a lakóépületek építésének egyszerű bejelentéséről szóló 155/2016. (VI. 13.) kormányrendeletet, valamint az építőipari kivitelezési tevékenységről szóló 191/2009. (IX. 15.) kormányrendeletet.

A Magyar Építész Kamarának a módosítási szándékról nem volt előzetesen tudomása, így szakmai észrevételeit csak utólagosan tudja megtenni:

1. A Magyar Építész Kamara nem ért egyet azzal, hogy eltörlésre került a magánszemély építető saját lakhatási célra épített lakóépület esetén az építésnapló-vezetési kötelezettség. Az építési napló az építési folyamat egyetlen hiteles dokumentuma. Vitás esetekben, bírósági eljárásban csak az építési napló bír bizonyító erővel. Használata az építési folyamatban részt vevő összes szereplőnek, az építetőnek, a tervezőnek és a kivitelezőnek alapvető érdeke. Elhagyása esetén nincs lehetőség rögzíteni a kivitelezői kérdéseket, a tervezői, műszaki ellenőri észrevételeket, az építetői döntéseket. Ez ellenőrizhetetlenné és követhetetlenné teszi a kivitelezési folyamatot, visszaélésre adva lehetőséget, kiszolgáltatott helyzetbe hozva az építetőt.

2. A Magyar Építész Kamara nem ért egyet a kötelező tervezői művezetés eltörlésével, ha a magánszemély építető saját lakhatási célra épít lakóépületet. A tervező szerepe nem érhet véget az elkészített tervek átadásával, különösen egy „kalákában épített” lakóépület esetében. A tervezői-mérnöki felelősségtudat megköveteli a „laikus” építetőnek műszaki segítséget nyújtani a megvalósítás folyamatában is. A kivitelezés műszaki, minőségi tervezői figyelemmel kísérése elengedhetetlen a tervezői felelősségvállaláshoz.

3. A Magyar Építész Kamara nem ért egyet a kötelező tervezői felelősségbiztosítás eltörlésével, ha a magánszemély építető saját lakhatási célra épít lakóépületet. A kormányrendelet módosításával a tervező felelőssége nem változott, viszont belátása a kivitelezési folyamatban megnehezült, a tapasztalt műszaki és minőségi hiányosságok rögzítésére a lehetősége megszűnt. Ennek ellenére a tervező a továbbiakban is változatlanul felel terveiért úgy, hogy az esetleges hibák korrigálására a megvalósítás során már nincs lehetősége. A tervezői felelősségbiztosítás megléte nemcsak a tervező, hanem az építető érdeke is, hiszen az építető kára nagyobb eséllyel térül meg felelősségbiztosítás esetén, mert nincs kiszolgáltatva a tervező fizetési hajlandóságának, fizetőképességének.

4. A Magyar Építész Kamara nem ért egyet, hogy a bejelentett tervtől való eltérő kivitelezést előzetesen sehol nem kell jelezni, ha a magánszemély építető saját lakhatási célra épít lakóépületet. Így az ÉTDR-rendszerben a bejelentéshez feltöltött bejelentési dokumentációtól az épített épület nagyon jelentősen eltérhet, akár méretben, beépítési paraméterekben, településképi megjelenésben. Ha az adott épület – adottságaiból eredően – nem kivitelezésiterv-kötelezett, még az építési helyszínen sem kell aktuális tervnek lennie. A bejelentéstől történő ellenőrizetlen, szakszerűtlen eltérés megnövelheti a részleges és teljes visszabontások számát, legkésőbb a megvalósult állapot dokumentálásakor.

5. A Magyar Építész Kamara nem ért egyet az egyszerű bejelentési dokumentáció tartalmi követelményeinek jelentős egyszerűsítésével, csökkentésével. Pontosan egy kisebb lakóépület építése esetén lenne szükség részletesebb műszaki tartalmú tervekre, ahol a megvalósításban kevesebb szakember (nincs lebonyolító, műszaki ellenőr, tervezői művezető) működik közre, vagy akár az épület „kalákában” épül. A rendeletben

megfogalmazott terv műszaki tartalma nem elégséges és nem is alkalmas a tervezett épület műszakilag helyes és/vagy gazdaságos megvalósításához. Ez minőségi hibákhoz, korai elhasználódáshoz, a szükségesnél lényegesen több javításhoz vezethet olyan épületeknél, amik akár állami támogatásból épültek. A Magyar Építész Kamara a továbbiakban is csak azt tartja szakmailag elfogadhatónak, hogy a bejelentési tervdokumentáció szükséges műszaki tartalma kamarai szabályzatba foglaltan legyen meghatározva.

6. A Magyar Építész Kamara kifogásolja, hogy a tudta nélkül módosított kormányrendelet a megjelenését követően azonnal hatályba lépett, így nem volt lehetősége a jogszabály kellő

kiértékelésére és a tagjainak a felkészítésére. Ezek az intézkedések nem segítik elő az építész és mérnök tervezőktől jogosan elvárható pontos, szakmailag és minőségileg magas szintű szakmagyakorlást.

A közeljövőben a Magyar Építész Kamara tájékoztató útmutatót tesz közzé honlapján tagjai részére, mely tartalmazza javaslatait, hogy az egyszerű bejelentési eljárás során miként biztosítható az építésetileg és műszakilag szakszerű szakmagyakorlás a megváltozott jogi helyzetben.

Budapest, 2019. október 30.

A Magyar Építész Kamara elnöksége

A MÉK Elnökségének határozatai

22/2019. (09.27.) sz. MÉK Elnökségi határozat

A MÉK Elnöksége egyhangúlag úgy dönt, hogy a SZÖVTERV megszűnésének kapcsán – annak a tagok szempontjából precedens volta miatt – megkeresi a Szerzői Jogi Szakértői Testületet, és megbízza dr. Enczfi Jánost, hogy Szalay Tihamér alelnök bevonásával szerkessze meg a beadványt és képviselje a MÉK-et az ügy során.

23/2019. (09.27.) sz. MÉK Elnökségi határozat

A MÉK Elnöksége egyhangúlag úgy dönt, hogy a 30/2018. (06.29.) sz. MÉK Elnökségi határozatot hatályon kívül helyezi, mivel az abban foglaltak már beépültek a küldöttgyűlés által elfogadott Jogosultsági Szabályzatba.

24/2019. (09.27.) sz. MÉK Elnökségi határozat

A MÉK Elnöksége egyhangúlag úgy dönt, hogy a 2019. december 6-ra tervezett küldöttgyűlés időpontját 2019. december 2-re módosítja.

25/2019. (09.27.) sz. MÉK Elnökségi határozat

A MÉK Elnöksége egyhangúlag úgy dönt, hogy mivel a MÉK költségvetése a jelenlegi tagdíjjal egyensúlyban van, tagdíjmelést nem indítványoz a területi elnökök felé.

26/2019. (09.27.) sz. MÉK Elnökségi határozat

A MÉK Elnöksége egyhangúlag úgy dönt, hogy a MÉK Közzétételi Szabályzatának tervezetét elfogadja és felhatalmazza dr. Hajnóczy Péter elnököt annak kiadására.

27/2019. (09.27.) sz. MÉK Elnökségi határozat

A MÉK Elnöksége X. Y. fellebbezésnek szánt beadványával kapcsolatban egyhangúlag úgy dönt, hogy a tagsági viszonyát 2011. december 20-án kelt kérelemre megszüntető első fokú határozat hatályon kívül helyezésére jogilag nem lát lehetőséget. Mivel a tagsági viszony megszüntetése kérelemre történt, amelynek az első fokon eljáró területi kamara elnöksége – a vonatkozó előírások és szabályzatok

figyelembe vételével – helyt adott, a határozat hatályon kívül helyezésére nincs jogi lehetőség. X. Y. a lakóhelye szerint illetékes területi kamaránál a vonatkozó törvényi előírások és kamarai szabályzatok betartásával kérheti újra tagfelvételt.

28/2019. (09.27.) sz. MÉK Elnökségi határozat

A MÉK Elnöksége egyhangúlag úgy dönt, hogy 2019. évben 100 000 Ft díjazásban részesülnek a diplomadíjasok.

29/2019. (09.27.) sz. MÉK Elnökségi határozat

A MÉK Elnöksége 6 igen, 1 tartózkodás mellett úgy dönt, hogy a MÉK és MÉK Nonprofit Kft. között 2015. február 6-án kötött, többször módosított megállapodást 2019. december 31-ével megszünteti. Megbízza a MÉK Elnököt és a MÉK Nonprofit Kft. ügyvezetőjét, hogy a megszüntetésről szóló iratot készítse elő és írja alá.

30/2019. (09.27.) sz. MÉK Elnökségi határozat

A MÉK Elnöksége egyhangúlag úgy dönt, hogy a MÉK Elnöksége és MÉK Nonprofit Kft. új megállapodást köt a MÉK Nonprofit Kft. feladataival kapcsolatban 2020. január 1-től. A MÉK Elnöksége megbízza Hajnóczy Pétert, Szalay Tihamért, Eltér Istvánt, Schulcz Pétert és Kovács Zsófia főtítkárt az előkészítéssel, és felhatalmazza a MÉK elnököt és a MÉK Nonprofit Kft ügyvezetőjét a megállapodás aláírására.

31/2019. (09.27.) sz. MÉK Elnökségi határozat

A MÉK Elnöksége úgy dönt, hogy 6 igen szavazat, 1 tartózkodás mellett Tütervai Mátyást bízza meg az Építész Közlöny főszerkesztői feladataival 2020. január 1-től.

32/2019. (09.27.) sz. MÉK Elnökségi határozat

A MÉK Elnöksége úgy dönt, hogy 5 igen szavazat, 1 nem, 1 tartózkodás mellett Dér Andreát bízza meg az Építész Közlöny felelős szerkesztői feladataival 2020. január 1-től.

33/2019. (10.25.) sz. MÉK Elnökségi határozat

A MÉK Elnöksége egyhangúlag úgy dönt, hogy az ECIA – Európai Belsőépítészek Tanácsában a Belsőépítészeti Tagozat megfigyelői státuszú tagságához hozzájárul.

34/2019. (10.25.) sz. MÉK Elnökségi határozat

A MÉK Elnöksége egyhangúlag úgy dönt, hogy a 2019. évi diplomadíjasok részére (Ulbert Dzenifer, Lakatos Luca, Tajthy Renátó, Megyesi Miklós, Anschau Péter, Balogh Attila Zsombor, Manoela de Sousa Oliveira, Tomaszák Gergő, Kálna Dávid) a nettó 100 000 Ft összeg részükre utalható.

35/2019. (10.25.) sz. MÉK Elnökségi határozat

A MÉK Elnöksége egyhangúlag úgy dönt, hogy a kötelező továbbképzés díját 2020. január 1-től 12 000 Ft + ÁFA összegben határozza meg.

36/2019. (10.25.) sz. MÉK Elnökségi határozat

A MÉK Elnöksége egyhangúlag úgy dönt, hogy létrehozza a Műszaki irányelveket véleményező munkacsoportot, amelynek tagjai Fáy Piros, Pataki Rita, dr. Medgyasszay Péter, Dulácska Zsolt, Ertsey Attila, plusz 1 fő, akit a MÉK Elnöksége delegál.

37/2019. (10.25.) sz. MÉK Elnökségi határozat

A MÉK Elnöksége a területi alapon működő munkacsoportok tevékenységét megtárgyalta, és egyhangúlag úgy dönt, hogy jelen formájában nem módosítja tovább. A szükséges anyagok elkészítésére konkrét megbízásokat fog adni.

38/2019. (10.25.) sz. MÉK Elnökségi határozat

A MÉK Elnöksége egyhangúlag úgy dönt, hogy a területi építész kamarák tagdíj javaslati alapján három változatban terjeszti az október 28-i TET elé a 2020. évi költségvetés tervezetét. A területi elnökök által támogatott tagdíjmértékkel lesz a tervezet előterjesztve a Küldöttgyűlésre.

Szeretne értesülni a szakmagyakorlást érintő friss hírekről?
Like-olja és kövesse a Magyar Építész Kamara Facebook-oldalát!
<https://www.facebook.com/magyarepiteszkamara/>

Mammut XT: extrém magasság, extrém falvastagság

A XXI. század zsaluja

Magasházak építésénél és nehézipari műtárgyak területén gyakran komplex kihívásokkal kell szembenézni, amelyek néha egyedi és teljes körű megoldásokat kívánnak. Ott, ahol rövid a daruzási idő, kevés a hely és bonyolult a feladat, a siker nem annyira a „mivel”-en, mint inkább a „hogyan”-on múlik. A MEVA a zsaluzatok gyártása és forgalmazása terén szerzett nagy tapasztalataira támaszkodva az ilyen extrém falmagasságot és falvastagságot igénylő építkezésekhez kínálja a Mammut XT zsalurendszerét.

Az újdonságnak számító Mammut XT-rendszerrel a MEVA új dimenziókat nyitott és folytatta a 100 kN/m²-es zsaluzatok sikertörténetét. A Mammut XT minden építési helyszínen bizonyítja gazdaságosságát a magas- és mélyépítésben, valamint a mérnöki létesítményeknél egyaránt.

Minden építkezés más, és minden projekten mások a zsaluzattal szemben támasztott követelmények. A Mammut XT ehhez nyújtja az ideális alapot, mert a rendszer variálható, és jól illeszkedik minden feladathoz. Az integrált kombi átkötési hely átállításával egy kézmozdulattal három átkötési mód között választhatunk. Minden elem szimpla- és kontraoldali zsaluként is bevethető átszerelés nélkül, ezzel jelentős időráfordítás takarítható meg, és egyszerűsödik a logisztika is.

Magasat, de gyorsan!

A rendszerrel a nagy felületű zsaluzás egyszerre rugalmas és egyszerű. A Mammut az igazán nagy teljesítményű, gazdaságos megoldás a nagyformátumú moduláris építésben. Ezzel a falzsalurendszerrel hatékonyabban lehet dolgozni, hiszen 30%-kal rövidebb a zsaluzási idő és látványosan kevesebb alkatrészt szükséges hozzá.

Egyik nagy előnye, hogy nincs szükség elő- és utószerelésre, ha kétoldali átkötésről egyoldalúra váltana a szakember, továbbá a kombi átkötési hely a keretbe integrált, nincsenek elvesző elemek. A rendszerben nincs szükség a kontraoldali csuklós tányéros anyára, így a tartozékok száma 50%-kal csökkenhet, ráadásul a kiegészítők felszerelése sokkal egyszerűbb a Mammut XT esetében, hiszen minden keresztborda funkcionális borda is egyben, mely behegesztett DW-menetet tartalmaz. Az elemek stabil és jól illesztett rögzítése és beállítása MEVA zsalukapocccsal és néhány kalapácsütéssel történik.

A MEVA acélkeretes falzsaluk profilvastagsága, ebből adódó kiemelkedő terhelhetősége, továbbá a tűzihorganyzott felületezelés, valamint az évtizedek óta alkalmazott műanyag zsaluhéj legendás kopásállósága bizonyítottan olyan tartósságot kínál a zsalueszközök tulajdonosának, amellyel ténylegesen több generáció is dolgozhat a jövőben.

További információ: www.meva.net

Terasz, azaz a tér tágítása

Az erkélyek és tágas balkonok, amelyek az lakások értékét növelik, nem a legegyszerűbb részei a kivitelezésnek. Kíváncsi, ha előregyártott elemekkel készülnek, aminek előkészítésére már a tervezés során gondolnunk kell.

A manapság tapasztalható szakemberhiány miatt a kivitelezés során megtakarított idő is nagy érték, ezért folyamatosan bővül a munkálatokat felgyorsító megoldások köre. Ezek között a Leier előregyártott erkélyei az utóbbi időben nyertek teret hazánkban. A technológia alkalmazására jó példa két győri projekt, amelyeknek köszönhetően a leendő lakók magánszférája tágas és értékes erkélyekkel egészült ki, a beépítés során pedig a kivitelezők számos munkafolyamatot megspóroltak.

Győr népszerű lakóvezete a Tópart Liget. Az itt épülő 21 lakásos társasház közül 15 közvetlenül a tó felé néz, míg 6 oldalról biztosít rálátást a vízfelületre. Az építkezéshez a Leier széles termékpalettajából kéregfalak, kéregfödémek, előregyártott lépcsők, téglák és a kilátást biztosító, teljesen előregyártott tömör erkélylemezlettek lettek felhasználva.

A Róza Liget társasház Győr zöldövezeti részén, Szabadhegy városrészben található. A népszerű lakóvezet ékei ezek az otthonok, hisz a világos terekhez tágas és modern erkélyek tartoznak, amelyek előregyártott mesterpanel-kivitelüknek köszönhetően a beépítést is megkönnyítették.

Az előregyártott erkélyről érdemes tudni, hogy több módon is készülhet, de az minden megoldásra igaz, hogy jelentősen felgyorsítja a kivitelezés folyamatát. Lássuk, hogyan!

Kéregfödémrel az élómunka csökkentéséért

Ha kéregfödémekben gondolkodunk, akkor tudni kell, hogy ezekbe a rendszerekbe előre beépíthetők a különböző gyártók hőhíd megszakító kosarai, így az építkezésen az elemeket elég egy előre elkészített alátámasztásra helyezni.

További előny, hogy a helyszínen nem kell a korábban megszo- kott munkafolyamatot, az alsó vasszerelést elvégezni, mivel ezt a kéregfödém tartalmazza. Nem szükséges kimérni az erkély kontúrját sem, mivel a Leier-elemek megvezetik azt.

A teljes folyamathoz az azonban hozzátartozik, hogy az elemek széleit külön be kell zsálni.

Tovább is gyorsítható a kivitelezés

Lehetőség van arra is, hogy a Leier-üzemekben kéregfödémeket kiegészítsenek egy cementlap-peremzsaluval. Ezt a peremzsalu elemet előre méretre vágva helyezik a gyártóasztalra, amit később a kéregfödém 5 centiméteres betontálcájával egyben bebetonoznak.

Ennek eredményeként nem szükséges az erkélylemezlet szélét az építkezésen külön bezsaluzni, és jelentősen csökken a kivitelezés azzal, hogy nem kell bonyolult visszatámasztásokat létrehozni a peremzsaluzás miatt.

Kéregfödémnél egy elem elhelyezése körülbelül 10-15 percet vesz igénybe, de számolnunk kell még a felső vasszereléssel, valamint kialakításuk függvényében a peremzsaluzással.

A leghatékonyabb a teljes előregyártás

Az erkélylemezlettel teljesen előregyártással is készülhetnek tömör vasbeton elemként. Ez a szerkezet tartalmazza az erkélylemezlet összes vasalatát, így a helyszínen nem kell azokat szerelni, zsálni, betonozni. Az erkélylemezlet gyártóasztalon fasablonban készülnek és itt is igaz, hogy az elemekbe előre beépíthetők a hőhíd megszakító kosarak, kiegészítve akár lefolyócsövekkel is. Ebben az esetben az erkélylemezlet elég csak egy alátámasztásra elhelyezni. Egy tömör erkélylemezlet elhelyezése 20-25 perc alatt oldható meg, további szerkezetépítési munkát nem igényel.

Látható, hogy egy nagyobb beruházásnál rengeteg időt spórolhatunk az említett praktikus technológiákkal. A további hasznos megoldásokról a www.leier.hu oldalon tájékozódhat.

Gyorsabb szállítás. Rövidebb gyártási határidők. Új gyártósor

KingspanMagyarország

ajanlat@kingspan.hu

www.kingspan.hu

Várja az előrendeléseket új, Magyarországon gyártott K-Roc® ásványgyapotos szendvicspanel termékeire a Kingspan

Jövő év elején nyitja meg új, ásványgyapotos gyártósorát Felsőlajoson az innovatív hőszigetelő tető- és falrendszereiről ismert Kingspan-cégcsoport. Az új gyártósor lesz az első Magyarországon, ahol folyamatos gyártási technológiával állítanak elő ásványgyapotos hőszigetelő maggal ellátott szendvicspaneleket. A fejlesztéshez kapcsolódó munkálatok a várakozásoknak megfelelően haladnak, így a Kingspan előrendeléseket is felvesz az itt készülő termékekre.

Az új gyártósoron **K-Roc® ásványgyapotos hőszigetelő maggal** ellátott, látszó- és rejtett rögzítésű falpanelek kerülnek előállításra.

A gyár tesztüzeme várhatóan **2020. januárjában indul**, ami azt jelenti, hogy az első négyzetméter falelemek februárban már kereskedelmi forgalomba kerülnek.

A kapacitás bővítés miatt a szállítási és gyártási határidők rövidülése várható. Fontos számunkra, hogy vevőink egyedi igényeit kiszolgáljuk és megbízható hazai termékeket biztosítsunk számukra. A gyártósor bővítéssel ez a célunk újra teljesülni tud a **K-Roc® ásványgyapotos termékek kapcsán is**.

Ha kérdése van, segítségre, tanácsadásra van szüksége vagy rendelni szeretne, szkennelje be a QR kódot és válassza ki az Ön lakhelyéhez tartozó értékesítőt

A látszó rögzítésű falpanelek **RB-M** és **RB-Y** jelzéssel, a rejtett rögzítésű elemek pedig **RH-M** és **RH-Y** jelzéssel lesznek elérhetőek. Mindkét típus esetében az M és Y jelzés különböző összetételű ásványgyapotos magot jelöl, melyeknél súlybeli és U-érték különbségek vannak. Mindegyik hőszigetelt falpanel elhelyezhető vízszintesen és függőlegesen egyaránt és azon épületek esetében alkalmazhatóak, ahol az állandó belső hőmérséklet legalább +4°C-nál magasabb, +4°C alatti hűtött terek esetében a panel használata nem javasolt, a pára-behatolás és szétfagyás veszélye miatt.

A munkálatok előrehaladtával a cég elkezdte felvenni és továbbra is várja az előrendeléseket a termékek gyártására. Ezzel kapcsolatban nem csak az illetékes értékesítőkön keresztül, de a központi, **ajanlat@kingspan.hu** e-mail címen vagy a cég honlapján is várják az érdeklődéseket, rendeléseket.

Elegáns és letisztult ipari padló Harmonikus homlokzat

A Stefinox Kft. a Tre-Men Kft.-t bízta meg új telephelyének építésével. A Tre-Men Kft. mint generál- és szakipari kivitelező vett részt a projekten, és több termékvonalról alkalmazta a Mapei termékeit: építéskémia, ipari padló, hidegburkolás, hőszigetelés és homlokzati bevonatok.

IPARI PADLÓ

Az épületben kialakított látványos és dekoratív ipari padlóhoz az ULTRATOP LOFT-rendszert alkalmazták sötétszürke árnyalatban. A megálmodott belső tereket a minimál stílus és az ipari design jegyében alkották meg. Az elképzeléshez ideális megoldást nyújtottak az ULTRATOP LOFT-termékek. Az ULTRATOP LOFT a Mapei-nek egy viszonylag fiatal, de máris közkedvelt terméke. A rendszer ideális elegáns, a terek díszét adó, erős struktúrájú beltéri padló- és falbevonatok kialakításához. A kivitelezőknek a termékek könnyű kezelhetősége is kedvez, valamint szakembernek és felhasználónak egyaránt előnyös sokoldalú felhasználhatósága és kiváló kopásállósága. Jelentős gyalogos forgalomnak kitett helyekre is kiváló. Kifejezetten ajánlott üzletek, éttermek, recepciók, kávézók, hotelek vagy kiállítótermek esetében, de szinte minden térben nagy szolgálatot tud nyújtani a belsőépítészeti kialakítások során. Az ULTRATOP LOFT-bevonat állaga lehetővé teszi, hogy csökkentett vastagságban és függőleges felületeken is alkalmazzák. Mivel széles színválasztékban elérhető, ezért lehetőséget nyújt a felhasználóknak arra, hogy eredeti és rendkívül egyedülálló felületeket hozzanak létre.

HŐSZIGETELÉS ÉS HOMLOKZAT KIALAKÍTÁS

Az új épületrész homlokzati kialakításánál a MAPETHERM Rendszer került felhasználásra. A hőszigetelés kialakításához MAPETHERM EPS-lemezeket alkalmaztak, tűzvédelmi előírások miatt, kőzetgyapot sávok beépítésével. Az EPS-lapok ragasztásához és a dűbelezést követően a felület átsimításához a MAPETHERM RAGASZTÓTAPASZ-t alkalmazták. Megerősítésként MAPETHERM NET üvegszövethálót ágyaztak be a simítórétegbe. A kőzetgyapot elemeket MAPETHERM KŐZETGYAPOT RAGASZTÓVAL ragasztották fel a felületre. A homlokzat felületének kialakításához a QUARZOLITE BASE COAT alapozót, a QUARZOLITE TONACHINO vékonyvakolatot és az ELASTOCOLOR PITTURA festéket alkalmazták fehér és szürke színben.

HIDEGBURKOLÁS

A beltéri hidegburkolás során a normál méretű lapokhoz az ADESILEX P9 ragasztó került alkalmazásra. A fugázáshoz a KERACOLOR FF FLEX-terméket, a negatív csatlakozásokba a MAPESIL AC szilikonos tömítőanyagot alkalmazták. Hidegburkolás a lépcsőkön és a vizeshelyiségekben történt.

ADATOK

Referencia megnevezése:

Stefinox Kft.

Helyszín:

Sóskút

Kivitelezés éve:

2018.

Beruházó:

Stefinox Kft.

Generálkivitelező:

Tre-men Kft.

Szakipari kivitelezés:

Tre-men Kft.

Építéskémia:

Mapepur Roof Foam M

Homlokzati hőszigetelés:

Mapetherm Rendszer

Hidegburkolás:

Adesilex P9, Keracolor FF

Flex, Mapesil Ac

Ipari padló:

Primer SN, Ultratop Loft

Budapest Építészeti Nívódíja 2019

BUDAPEST ÉPÍTÉSZETI

Budapest egyedülálló természeti, táji helyzetével harmóniában álló épített örökség fenntartása és értékalapú fejlesztése érdekében Budapest Főváros Önkormányzata és a Budapesti Építész Kamara 2019 júliusában nyilvános pályázatot hirdetett *Budapest Építészeti Nívódíja 2019* elnyerésére.

A minden évben meghirdetésre kerülő pályázat feladata és célja, hogy a *Budapest Építészeti Nívódíja* átadásával elismerje és a nyilvánossággal megismertesse a városképet formáló, legkiemelkedőbb építészeti alkotásokat.

A Bírálóbizottság tagjai: Szalay-Bobrovniczky Alexandra (a Bírálóbizottság elnöke), Mártonffy Miklós Budapest főépítész, Csapó Balázs építész, a Budapesti Építész Kamara elnöke, dr. Meggyesi Tamás urbanista, Csillag Katalin építész, Ferencz István DLA építőművész, Sugár Péter DLA építész, a BME Lakóépülettervezési Tanszék vezetője.

A 2019. évi pályázatra beérkezett 24 pályamű közül a Bírálóbizottság 11 épületet helyszíni bejáráson is megtekintett. Végül egy Nívódíj, két Kiemelt Dicséret és öt Dicséret átadására tett javaslatot.

Az ünnepélyes díjátadó 2019. november 20-án volt a FUGA Budapesti Építészeti Központban, ahol a pályázatra beérkezett minden pályaműből készült kiállítás is megtekinthető volt.

A *Budapest Építészeti Nívódíja 2019* elismerésben részesített épület tervezői emléklakettet, a Kiemelt Dicsérettel, valamint Dicsérettel minősített tervezők díszoklevelet, és mindannyian pénzjutalmat vehettek át.

A *Budapest Építészeti Nívódíja* Bírálóbizottsága idén is azokat a kiemelkedő ötleteket, elképzeléseket díjazta, amelyek méltók a város múltjához, meghatározzák a jelenét és követendő válaszokat adnak a jövő kihívásaira.

A beérkezett pályaművek mindegyike példa arra, hogy nagy számban jelennek meg Budapesten értékes, mintavértékű építészeti alkotások, amelyek nemcsak egy-egy épület életre hívását vagy megújulását szolgálják, hanem formálják azok környezetét, és gazdagítják Budapest településképi arculatát. Ezek az épületek azt is bizonyítják, hogy tervezőik elhivatottan és kiemelkedő minőségben művelik szakmájukat, amivel megfelelnek a *Budapest Építészeti Nívódíja* által meghatározott magas mércének.

Régi budai városháza műemléki rekonstrukciója, udvarainak lefedése és tetőtér-beépítése
Bp. I., Úri utca 21.

Építész felelős tervező: Szabó Levente DLA

Építész és belsőépítész tervezők: Alkér Katalin, Bartha András, Biri Balázs, Terbe Rita DLA, Tolnai Zsolt

Építész és belsőépítész munkatársak: Barta Fruzsina, Bartis Kata, Breuer Anna, Dolmány Rita, Halmi Dénes, Kunczi András, Marton Rozália DLA, Mihály Eszter, Pelle Zita, Simon Orsolya, Szeles Gábor, Szigeti Nóra, Villányi Norbert

Az egykori budai városháza épülete komplett műemléki rekonstrukciójának, udvarai lefedésének és tetőtér-beépítésének engedélyezési és kiviteli terveit 2015-ben készítette el a tervező. A páratlan, történeti értékű épület megújításának célja kettős volt: egyrészt az alapvetően barokk, de jelentős középkori részeket tartalmazó, számtalan építési perióduson átesett, és azok izgalmas anyagi, szerkezeti és térbeli lenyomatait őrző épület teljes rekonstrukciója, másrészt a mai igényekhez méltó revitalizációja.

A kortárs kiegészítések nem tolatkodók, viszont egyértelműsítik a friss beavatkozás területeit. A technika szinte észrevétlenül van jelen a házban, ami ilyen régi épület esetén komoly feladvány. A bútorok konzekvensen letisztult formában jelennek meg, több esetben rejtenek az épület működéséért felelős technikai elemeket.

A régi budai városháza épületében a fejlesztő mindkét célja, az értékörzés és értékteremtés is példás, követendő módon valósult meg.

Fotó: Danyi Balázs

KIEMELT
DICSÉRET**Újpesti Piac és Vásárcsarnok és
UP Újpesti Rendezvénytér**

Bp. IV., Szent István tér 13-14.

Építész felelős tervező: Bun Zoltán PhD*Építész munkatársak:* Balogh Boglárka,
Dobos Zsolt, Erdélyi Róbert, Konrád József,
Kovács Veronika, Palásti Ildikó, Schöff
Gergely, Sümeghy Áron

A fejlesztés a Szent István tér komplex megújítása második ütemeként készült. A piac rendezése nélkülözhetetlen volt a főtér felszabadításához és agorává alakításához. A hatszintes, bruttó 25 000 m² alapterületű épületben a mélygarázs fölött vásárcsarnok és ennek tetején rendezvénytér található. Ezek működésükben és építészeti megformálásukban egyaránt nyitottak a megújuló külső köztér és minden használó számára. Az épület közösségi térként színes városi események háttérét kívánja adni. Budapest nagyon gazdag a különleges csarnoképületek architektúrájában, a most elkészült épület is új színfoltként, kortárs megfogalmazásban egészíti ki a már meglévőket.

Foto: Hajdú József

KIEMELT
DICSÉRET**Láng Művelődési Központ rekonstrukciója**

Bp. XIII., Rozsnyai u. 3.

Építész felelős tervezők: Nagy Csaba, Pólus Károly*Építész tervezők:* Dobos Bence László, Tőrös Ágnes, Benedek Botond*Építész munkatársak:* Várhidi Bence, Mészáros Eszter

Foto: Bujnovszky Tamás

Az épület több, mint 80 éves múltra tekint vissza, amely során mindig kultúrház és művelődési központ szerepet töltött be. Az 1970-es évekbeli, Tokár György tervezte bővítés a kor ikonikus épületévé tette. Ezért a rekonstrukció során a folytonosság volt az egyik legfontosabb szempont: tiszteletben tartani a meglévő építészeti értékeket, illetve megőrizni a területben élő és működő közösségeket. A tervezők példaértékű beleérzéssel, tisztelettel és kulturáltsággal mentették át a hazai, háború utáni modern építészetünk egyik rejtőzködő opuszát.

DICSÉRET

**Magyar Telekom és a T-Systems Hungary
közös székháza**

Bp. IX., Könyves Kálmán krt. 36.

Építész felelős tervezők: Tiba János (†), Király Zoltán,
Beczner Balázs, Matúz Melinda*Építész munkatársak:* Niczki Tamás DLA, Honti Viktória,
Kőszeghy Flóra

Az ország legnagyobb és egyik legmodernebb irodája 2018. nyár végére készült el. A Budapest arculatát is meghatározó székház a WING ZRt. fejlesztésében valósult meg, területe mintegy 100 000 m², kilenc szintjén közel 4500 dolgozót foglalkoztatnak. A székházi és munkahelyi funkciók mellett célként jelent meg az emberközeliség, hogy az épület közösségi térré és élménnyé is váljon, ezért tervezésekor fő szempont volt egy kreatív és inspiráló munkakörnyezet létrehozása. Az épület monumentális, mégis nagyon sokoldalú. Belső arculata emberléptékű, kialakításánál a maximális transzparencia, a fényviszonyok, az optimális levegőcseré és az akusztika játszották a főszerepet.

Foto: Bujnovszky Tamás

MOMÉ Műhelyház, Múteremház, Médiaház

Bp. XII., Zugligeti út 9–25.

Építész felelős tervezők: Csomay Zsófia, Németh Tamás
Építész munkatársak: Szijjártó Csongor, Magyarai Mátyás

Az építészek célja volt, hogy a jó kapcsolódási pontok kialakítása mellett a Technológiai Park karakteresen elkülönüljön a terület többi részétől, de fajsúlyában legyen méltó a területet uraló és az iskola szimbólumává vált „A” épülethez. Az épületek megfogalmazásánál arra törekedtek, hogy erkölcsileg, fizikailag nem avuló, önmagukkal és egymással konform épületek szülessenek. A színt, a formát, a mozgalmasságot a beköltöző élet hozza majd. A két új épület külső tömegeivel a szomszédos társasházak léptékéhez igazodik, belső elrendezéseivel pedig rugalmasan követi a változatos technológiai igényeket.

DICSÉRET

DICSÉRET

Klapka Központ Szolgáltatóház

Bp. XIII., Klapka utca 17–19.

Építész felelős tervező: Marosi Miklós
Tervezők: Sebő István, Rabie Anisz, Pottyondy Flóra
Társtervezők: Hadnagy Csaba, Váczi Péter, Szakál Szilárd, Máramarosi András, Ritzl András, Veresné Rauscher Judit
Munkatársak: Dobszay Gergely, Kerecsényi Zsuzsa, Láng Judit, Csordás Szilveszter, Bíró Attila

Budapest XIII. kerületének Polgármesteri Hivatala a többzetres lakótelep és a kisvárosias beépítés határára található helyszínen revitalizációját tűzte ki célul. A 2012-es tervpályázaton I. díjas, majd a 2012-es Média Építészeti Díját is elnyerő terv alapján tervezett beépítés pince, földszint és négy-, illetve részben ötemeletes, olyan ék alakú térkompozíció, amely 100 db parkolóhelyet, kereskedelmi és szolgáltatóegységeket, körzeti orvosi rendelőket, 33 lakást tartalmaz, valamint a zöld „domb” gyomrába helyezett élelmiszer-áruházat és további kis üzleteket is. Angyalföld egy kulturált együttessel lett gazdagabb: a Klapka Központ mostantól mindenki számára eltéríthetetlen képet jelent.

NEXON irodaépület és mélygarázs

Bp. XIII., Váci út 185.

Építész felelős tervező: Fernezelyi Gergely DLA
Projektépítész: Brósz Róbert Zsigmond
Építész munkatársak: Kiss Dávid, Maróth Katalin, Reisz Ádám, Szőke Erzsébet (Proform), Varga-Koritár Krisztián,
Belsőépítész: Göbölös Kristóf
Tájépítész: Szloszjár György, Stéhli Zoltán

A székházat magassága és tömege monumentálissá, a szinkontrasztal megerősített különleges szalagmotívumai dinamikussá varázsolják. Mindez teljes harmóniában áll mérsékelt szín- és formavilágával, így összességében visszafogottság és letisztultság jellemzi. A NEXON irodaház nem csupán építészeti értékei miatt fontos, hanem a magyar vállalkozások számára is követendő, követhető példát mutat a minőség iránti elkötelezettség, az önállóság és az önbecsülés területein egyaránt.

DICSÉRET

DICSÉRET

Kastélydombi Luther-kápolna

Bp. XVIII., Nemes u. 62.

Építész felelős tervező:
Krizsán András DLA
Építész munkatársak: Tömpe Zoltán,
Szabó Lajos, Krizsán Gergely

A kortárs templomépítészet az egyszerűségre, a racionális, tiszta belső terekre és formákra törekszik. A Kastélydombi Luther-kápolna sem pazarló, különleges formájával, érdektelen, felesleges díszítésével vonja magára a figyelmet, hanem a liturgikus funkció egyszerű építészeti megformálásával. Hely, ahol az ember legmélyebb önmagát ismerheti meg, kapcsolatba léphet Istennel, embertársaival, és a művészet segítségével harmóniába kerülhet a körülötte lévő világgal.

A budapesti Váci út fejlődése, átalakulása – főépítésszek szemével és közreműködésével

A Váci út 9,7 km hosszú, a Nyugati tértől a Szilas patakig terjed. Az 1800-as évek második felében, de különösen az 1867-es kiegyezés után kezdődött itt az ipar megalapítása. A folyón szállított gabonát őrölő malmok és az azokhoz szükséges malomipari gépeket előállító üzemek épültek először, majd a sokféle gépgyár, hajógyár, később az elektrotechnikai ipar, a motor- és járműgyártás, a műszergyártás és a könnyűipar telepedett meg és működött a rendszerváltásig. 150 év alatt mintegy 60-70 gyár és üzem települt a Váci útra. Az addig volt piacok elvesztése visszavetette a nagyüzemi ipari termelést, a privatizáció sok helyen felaprózódott, kisvállalkozási struktúráknak adott időlegesen helyet.

A belváros közelsége és a kiváló infrastruktúra vonzotta a „féhérgalléros” irodaipar befektetőit. Városrendezési szempontból meghatározó, hogy a Fővárosi Közmunkák Tanácsa a Váci út, mint koncentrált ipari terület beépítési feltételeit az 1893. évi építésügyi szabályzatával rögzítette.

Közlekedés szempontjából érdekes, hogy 1846-ban Pest és Vác között indult meg a vasúti forgalom. A pesti indóház a Váci út elején épült meg, amely akkor a város szélén állt. 1877 októberében már új pályaudvar nyílt. Az épületet August W. de Serres építész és az Eiffel-iroda tervezte. A lóvasúti közlekedést a Pesti Közúti Vaspálya Társaság 1866-ban indította meg a Váci úton. Végállomása az Északi vasúti hídnál műemlékileg szépen helyreállítva ma is áll. Fontosságára tekintettel ezt a lóvasútvonalat villamosították elsőként a fővárosban 1897-ben. A Váci vasútvonalról „Körvasút” néven leágazásokat építettek iparvágányokkal a gyárak kiszolgálására. A Vízafogón (a mai Árpád híd tövében) pályaudvar épült. Régi állomásépülete felújítva ma is áll az Árbóc utca Esztergomi úti torkolatánál. Megmaradt a vasúti híd a Váci út felett a Jutta utcánál.

1893-tól szolgáltatott áramot a Magyar Villamosági Rt. Váci úti villanytelepe. Ugyanez évben helyezték üzembe a Váci út újpesti végénél a Káposztásmegyeri Vízművet. Megteremtődtek tehát az infrastrukturális feltételek a Váci út menti ipari fejlesztésekhez.

Időzzünk még egy kicsit a Váci út ipari múltjánál, hiszen az ma már szinte eltűnt, bár egyes épületeit, homlokzatrészeit az érző és értő tulajdonosok, építésszek megőrizték. Köszönet érte. Álljon itt néhány példa, amely a Váci út hajdanvolt iparvállalataira emlékeztet:

- ▶ Első Magyar Gépgyár Részvénytársaság (1867)
- ▶ Worthington Szivattyúgépgyár Rt.
- ▶ Zámorszky és Társai Motorfagyógépgyár Rt.
- ▶ Kézi Jéggépgyártó Rt.
- ▶ Bosch Róbert Kft.
- ▶ Engelsmann Henrik épület- és díszműbádógaru-telepe
- ▶ Láng Gépgyár
- ▶ Első Magyar Csavargyár
- ▶ Zaretzky Gyufagyár
- ▶ Kender-Juta Textilipari Rt.

A Váci út környéki utcanevek máig idézik az egykori ipari múltat: Csavargyár utca, Turbina utca, Úszódaru utca, Hajókovács utca, Jutta utca, Danubius utca.

Már a rendszerváltás előtt is jelentős irodaépületek kerültek a Váci útra. A nyugdíjintézet, a Vízművek toronyépületei és a Volga Szálló voltak a későbbi irodafolyosón a Váci út funkcióváltásának meghatározó elemei. Jellemző a fejlődés dinamikájára, hogy a Vízmű-székház a Dózsa György út sarkán mára eltűnt. Lebontották, hogy helyet adjon egy korszerű irodaháznak. Ugyanígy járt az egykori Volga Szálló, mely házgyári paneles technológiájával újdonságnak számított 1971-ben. Tervezéssel együtt 13 hónap alatt készült el. Az épületet Finta József tervezte az 1. Számú Házgyár paneleiből. 2012-re a hotelt lebontották. 2014 óta a 3h Építésziroda által tervezett irodaház áll a telken.

Kortárs építészeti kiállítás élményét mutatja egy Váci úti séta, ahol a trendek, korszakok, „tisztos mestermunkák” (idézet Péterfia Borbálától) és mesterművek egyaránt feltűnnek. Például a Westend iroda-, hotel- és üzletház, amelyet Finta József tervezett. Jellemző a Váci út átalakulására, hogy telken korábban vasúti raktárak és rakodók voltak, tilos volt bemenni a nem ott dolgozóknak, fegyveres ipari őrök védték a területet. A Westend megnyitása óta válogatott eszközökkel igyekeznek becsábítani a vásárlók tömegeit, az irodabérlőket, a hotelvendégeket.

Folytassuk a sétát, lássuk mi tűnik ki (a kitűnők!):

- ▶ a Generali Irodaház a Csanádi utca sarkán (W. Holzbauer),
- ▶ a „zsámbéki” neoromán Szent Margit-templom (Möller István),
- ▶ a Lehel csarnok radikális eklektikája (Rajk László) különleges megoldásokat tartalmaz, árucarnokával a Nyugati vágány-csarnokát idézi álperspektivikus szűküléssel,
- ▶ a 4K Irodaház (Csillag Katalin–Gunther Zsolt),
- ▶ a Capital Square (Finta Stúdió),
- ▶ a Promenade Gardens (DVM Design) különleges homlokzati burkolataival, érdekes tömegével és kiváló környezettudatos minősítésével,
- ▶ a Váci út 45. szám alatti Átrium Park (Aspectus) az utca felé üvegfallal felnyíló belső udvarával,
- ▶ a Nordic Light környezettudatos mintaépület (Mérték Stúdió: Paulinyi-Reith),
- ▶ a White House épületegyüttes (KÖZTI: Tima Zoltán), ahol egy korábbi gyárépületet megtartva, integrálva öleli körül az új irodaház,
- ▶ az ORFK kerek üvegtornya (Finta József),
- ▶ a nyugdíjintézet toronyháza (Dúl Dezső),
- ▶ a Center Point irodaház (Zoboki-Demeter Építész Iroda),
- ▶ a Láng Gépgyár megmaradt téglarchitectúrás eredeti épületei a Turbina utca sarkán és megtartott homlokzatmaradványai,
- ▶ a vízfogói Szent Márton-plébánia (Szabó István–Borosnyai Pál, Berecz Tamás),
- ▶ a Fövény utcánál kezdődnek a Váci Greens háztömbnyi épületkompozíciói (Tiba Stúdió, Tiba János),
- ▶ az Agyag utca sarkától északra esik a BSR Center kitűnő tömegű és homlokzatú irodaháza (Szász László),
- ▶ a Váci út 182. Blue Cube (Boldizsár Andrea),
- ▶ a Nexon Irodaház (Fernezelyi Gergely).

A felsorolás szubjektív, az épületek listája hosszú, mint a Váci út.

Néhány évvel ezelőtt Baross Pál ingatlanfejlesztő kezdeményezésére kísérletet tettünk a Váci úti ingatlanfejlesztők és üzemeltetők körében egy egységes Váci úti közterületi arculat és működés kialakítására. A javaslat szerint egységes utcabútorozást, díszburkolatokat, újragondolt felszíni parkolási és információs rendszer tervét szándékoztunk elkészíteni. Az elgondolás alapelve, hogy az ingatlan fejlesztése ne álljon meg a telekhatárnál, hanem terjedjen ki a közúti járdaszegélyig. A Váci úti közterületek a főváros tulajdonában vannak és számos közművállalat és ingatlantulajdonos közreműködésére lett volna szükség. Bár a XIII. kerületi főépítész a kezdeményező szakemberek közreműködésével vállalta a koordinációt, az ügy elakadt.

2009-ben megalakult a Magyarországi Környezettudatos Építési Egyesület, mely a World Green Building Council (WGBC) elvei és gyakorlatai alapján terjeszti az igét és a jó gyakorlatokat. Az alapítók ingatlanfejlesztő cégek és építész magánszemélyek voltak, alapító elnöknek Fegyverneky Sándort, az akkori országos főépítészt választották. A környezettudatos tervezést és minősítési rendszereket terjesztették a hazai építésszek, ingatlanfejlesztők körében. A fejlesztők kérték, hogy az új szempontoknak megfelelő követelményeket az építésügyi jogszabályokban tegyék kötelezővé, mert a nem környezettudatosan építő konkurencia néhány euróval olcsóbban adja bérbe épületeiben a négyzetmétereket. Bár jogszabályváltozás nem történt, oda jutottunk, hogy néhány éve már nem épül a Váci úton olyan irodaház, amely nem kapott környezettudatos minősítést. Legújabb a WELL minősítési rendszer, ez már a munkahelyek sokoldalú komfortját biztosítja.

Lássunk egy módszert, a „gördülő” városrendezést!

A „gördülő” városrendezés azt jelenti, hogy a kerületi szabályozás nemcsak akkor készül, ha a kerületi önkormányzat egyes kerületrészekben elérkezettnek látja az időt az építés feltételeinek megváltoztatására, hanem fejlesztői/építetói kezdeményezésre is belevág a szabályozási terv módosításába. Ez esetben nem elgondolt jövődöbéli igényekre, távlati várospolitikai célok érdekében szabályoz, hanem valós építési igényekre reagál. A szabályozási terv készítése folyamán sok szempontú vizsgálat készül a fejlesztői igények és a terület

potenciáljának összehasonlítására. Közművek, úthálózat, közlekedés, környezetvédelem stb., tehát a környezeti terhelés komplex vizsgálata segít eldönteni, hogy a fejlesztői kezdeményezés összeegyeztethető-e a közérdekkel. A módszer azt is lehetővé teszi, hogy egy új szabályozási terv/helyi rendelet ne fagyassza be évekre a változást, hanem újabb igények esetén a fejlődést rugalmasan követve akár az elfogadást követő évben a szabályozási terv módosítható. A Váci úton szakadatlan építési lendület egyik kedvcsinálója ez a gyakorlat. A többször újraválasztott polgármester és képviselő-testület hosszú távú gondolkodásra és tervezésre kapott lehetőséget, mely ezt a „gördülő városrendezés” módszert működteti máig is.

Három XIII. kerületi főépítész szolgálati idejére esik a Váci út fejlődésének legújabb korszaka: Nieder Iván, Fegyvernek Sándor, Arató György kollégák egymásra épülő városrendezési, építészeti előkészítő munkája alapozta meg a képviselő-testületi döntéseket és a kerületi tervtanács állásfoglalásait. A három kolléga egymással ápolt szakmai, emberi kapcsolata igen jó. A Váci út folyamatos fejlődéséhez a főépítészek szemléletének töretlen illeszkedése is hozzájárul.

Persze a Váci úton nem csak irodák állnak. Meglepően sok a nagyméretű lakóház is. Ezek a rendszerváltás előtt épültek és máig lakhatóak, élhetőek. Több templom, szakrális épület, színház, felújított művelődési központ, benzinkutak, kereskedelmi és szórakoztatóóriások és kisboltok, vendéglők, szolgáltatások teszik pezsgővé, változatosá a Váci út életét. Város a városban.

Nézzünk egy kicsit a jövőbe!

Pezseg a Váci út! A fejlődés a főváros legjelentősebb üzleti tengelyén nem áll meg! Készülődik az „OTP-város” a Babér utcánál, indul a „Láng-tömb” a korábbi Láng Gépgyár telkén a Rákos pataktól délre mintegy 160 000 négyzetméter épül, a XIII. kerületi tervtanács már elfogadta a beépítési koncepciót. A Duna Plaza mögötti egykori hajógyári telekre 230 000 négyzetméter fejlesztést készítenek elő. A Rákos pataktól északra a Váci út és a Cserhalom utca közötti terület is beépül. Látványosan és gyorsan épül az AGORA-városcsopont irodaház-együttes, amely 136 000 négyzetméteren 12 000 ember munkahelye lesz a 2023. évtől.

És a daruk továbbra is forognak a Váci úton!

*Arató György jelenlegi és
Fegyverneky Sándor korábbi XIII. kerületi főépítész*

Forrás megjelölés

A történeti előzmények és a gyarak listája:

Bencze Géza: Váci út a magyar gépipar fútcája

Mai irodaházak listája:

ingatlan.com 2018–2019 ingatlanévkönyv 70. oldal

Egyes helytörténeti adatok:

Angyalföld ABC HNF XIII. Ker. Bizottsága, 1985. Angyalföldi Helytörténeti

Gyűjtemény könyvtára

A cikk összes fotóját Fegyverneky Sándor készítette

MODULÁRIS ZSALURENDSZEREK ÉS TARTÓÁLLVÁNYOK

25 év
meva

gazdaságosan

gyorsan

biztonságosan

Látványterven jól néz ki, de hogy lesz ebből ház?

A legmerészebb építészeti álmok valóra váltásáról szolt a BME-BMI Tetőkonferencia

A huszadik század fenekesétől felforgatta a tetőről alkotott elképzeléseinket. A jól megszokott anyagok (cserép, faszindely, nád és társai) és a még megszokottabb formák (a nyereg, a konty vagy épp a klasszikus kupolák) helyett egészen furcsa dolgok jelentek meg a házak tetején. Különös díszítmények, teraszok vagy épp tetőkeretek. A trend a 21. században sem fordult meg, sőt. Úgy tűnik, egyre gyakoribbak az olyan új épületek, amelyeknél a tervező szakítani próbál minden korábbi előképpel. Persze a monitor előtt ülve sem könnyű valami eredetilt alkotni, de legalább igen komoly kihívás az álmokat valóra váltani: megtervezni és megvalósítani a kívánt megoldásokat.

Az októberi BME-BMI Tetőkonferencián az összes érintett nézőpontjából megismerhettük a címben felvetett kérdést, miszerint hogyan jutunk el a tervezéstől a kivitelezésig, ha nem mindennapi igényekkel állunk szemben. Épp úgy megszólaltak elméleti szakemberek, mint a különleges tetőkialakításokkal dolgozó építésszek és Európa legnagyobb tetőrendszereket és vízszigetelő anyagokat gyártó vállalatcsoportja, a BMI Group szakértői. A jelenlévők betekintést kaphattak arról, hogyan valósulnak meg az olyan, látványtervekről jól ismert formák, mint az új Néprajzi Múzeum kifordított domboldala, a Magyar Zene Házának fákkal áttört, lyukacsos teteje, vagy épp a budapesti Hangya utca futurisztikus lakóházai.

AHOL A KIHÍVÁSOK KEZDŐDNEK

Arra, hogy mondjuk az ausztriai Museum Liaunig tetőszerkezetének kialakítása sok fejtörést okozhatott a tervezőknek, egy laikus látogató is könnyen rájöhet. Elég egy pillantást vetni a merész, konzolos szerkezetű épületre, amit a bécsi Querkraft iroda építész, Horváth Bence mutatott be a konferencián. Minden elemében szokatlan épületgyűjtésről van szó, tele egyedi

megoldásokkal. Az már Haraszi László, a BMI Villás műszaki szaktanácsadójának előadásából derült ki, hogy ezt a különleges konstrukciót hogyan lehetett szigetelni a gyakorlatban. Mivel az épület nagyrészt a felszín alatt húzódik, tető-, fal- és padlószigetelésre mindenhol szükség volt, az előbbi ráadásul a legtöbb helyen gyökérálló SBS-lemezzel kellett kiegészíteni, hiszen a felszínen megmaradt a táj eredeti állapota. A dilatációs csomópontokban XPS-habra és dilatációs elemekre volt szükség, számos helyen pedig a vegetációs réteg kialakításáról kellett gondoskodni.

A múzeum példájából kiindulva – de talán nem ennyire magától értetődő –, hogy egy egyszerűnek tűnő családi ház megtervezése és megvalósítása is komoly kihívás lehet, és nem csak az építőipar egyik fő gondjának tartott szakemberhiány miatt. A vízszigetelés és a vízzárás minden tetőtípusnál más és más megoldásokat kíván, és a lapostető mellett az alacsony hajlásszögű tető is nagy fejtörést jelenthet a tervezőnek, a kivitelezőnek, sőt a fejlesztőknek is. Azt már megszoktuk, hogy egy tető nemcsak magas lehet, hanem akár lapos is, de a kettő közti átmenet sokáig nem volt a választható lehetőségek között, vagy csak kevés tetőfedő anyag állt rendelkezésre az alacsony hajlásszöghöz. Pedig számos olyan terület van, amikor egy ilyen tető lehet a jó megoldás, akár esztétikai, akár szabályozási okok állnak a háttérben. Az egyszerűnek tűnő feladat sokáig komoly kihívás elé állította a tervezőket, ha a megrendelő beton tetőcserepet szeretett volna. Ehhez ugyanis olyan tetőcserepekre van szükség, amelyeknek kiemelkedően jó a vízzáró képessége, jól kialakított esőlabirintusuk van, a felhelyezésük pedig megfelelő tetőfóliát, fóliaragasztót és tömítőanyagot használnak.

Szerencsére most már léteznek ilyen megoldások – derült ki Viniczai Róbert, a BMI Bramac alkalmazástechnikai vezetőjének előadásából. A trendeket követve a tető hajlásszögét hét fokra csökkentettük, és a kivitelezési problémákat speciális fejlesztésekkel oldottuk meg.

Talán így már könnyebb megérteni, mennyire komoly kihívást jelenthetnek az igazán egyedí tetőszerkezetek. Persze, ahogy a családi házakéra, úgy ezekre is vannak kész megoldásai a BMI Bramacnak.

NEHEZÍTETT PÁLYÁK

Zöldtetőt nem egyszerű építeni. Minél nagyobb vízigényű növényekkel, minél vastagabb talajréteggel számolunk, annál nehezebb megoldani a vízszigetelést vagy a teherbíró szerkezet megépítését. És a feladat lehet még bonyolultabb.

A legtöbb zöldtető lapos, ám Budapesten a Dózsa György úton épülő új Néprajzi Múzeum teteje nem csak hogy szöveget zár be a vízszintessel, de felfelé haladva, fokozatosan meredekebbé is válik. A növények alatt itt nemcsak egyszerűen ültetőközeg és vízszigetelés van, hanem vízgátak, bűvőterek, speciális csapadékvíz-elvezető vezetékek. A favermek kialakítása külön tervezést igényel, hiszen a fák rögzítését nem bízhatják pusztán a gyökérszetre: a földlabdákat láncokkal rögzítik alulról a fenéklemezhez. Steffler István tájépítész (Garten Stúdió) előadása arra világított rá, hogy ahhoz is milyen komoly mérnöki munka kell, hogy egy fa egyenesen álljon a mesterséges domb oldalában.

És akkor ez a bonyolult feladat még viszonylag szerény rendszer a szomszédban épülő Magyar Zene Házához, vagy épp a Hangya utca villáihoz képest.

Az utóbbiaknál a Nagy-Miticzky Szabolcs vezette TÉR Alkotó Stúdió nyitott egészen izgalmas, új távlatokat nemcsak az épületek tetején. Nehéz lenne elsőre megmondani, hogy milyen alkotások is ezek. Tetők? Pergolák? Kultúren megjelenő belső-

építészeti installációk? Az biztos, hogy a zöldtető fogalmát egy egészen más dimenzióba röpitik. A megvalósítás persze itt sem volt egyszerű, 3D plazmavágással és hegesztéssel dolgoztak, melyeket a helyszínen illesztettek össze, illetve vontak be speciális nanofesték-bevonattal.

ELSZABADULÓ TRENDK

Varga Bence és Reisch Richárd építészek arról meséltek, micso-da embert próbáló kihívás a Sou Fujimoto által megálmodott Magyar Zene Háza tetőjét megvalósítani a gyakorlatban. Már, ha nevezhetjük tetőnek azt a konstrukciót, ami a Városligeti-tó partjára épülő intézmény felett fog „lebegni”. Teljesen szabálytalan forma, bármilyen irányból nézzük, gyakorlatilag nincs sík felülete. Az amúgy is nehezen beazonosítható „palacsintaformát” üvegezéssel fedett áttörések, fénykutak tarkítják. Természetesen ezek sem szabályosak, gyakorlatilag nincs közöttük két egyforma. Ezekhez jönnek még a fák áttörései, az áttörések alatti udvarok, teraszok, terasztetők vagy épp a könnyűszerkezetes peremek. A bonyolult szerkezetnek mindeközben természetesen meg kell felelnie a leghagyományosabb tetőfunkcióknak is: csapadékvíz-elvezetés, hőszigetelés stb.

Nem véletlenül lett a 2019-es BME-BMI Tetőkonferencia alcíme az, hogy „Elszabaduló trendek a tetők építészetében”. Kiderült, hogy a trendek nyugodtan elszabadulhatnak, amíg a technológia lépést tud tartani velük. Az egész napos fórumon persze nem csak a tervezési és kivitelezési kérdések kerültek elő, de előadóink megadták a választ a legmerészebb tetőálmok valóra váltására és mesterműveik megalkotására is.

Magyar egyetemről az olasz Lamborghini-bemutató-teremig – A téma a padlón hever

Floorexpo. 12.12. Lurdy.
MÉK 2 pont (2019/280)

Mi a közös a budapesti Semmelweis Egyetem és az olasz Lamborghini Showroom között? Az, hogy ezek, és még a világon számtalan emblematikus épület padlójával semmi gond nincs. Mi is lehet más a cél? Aki tervezőként, kivitelezőként ugyanerre törekszik, annak feltétlenül érdemes ellátogatni az első Floorexpo-ra, ahol a padlók mai design-elvárásoknak megfelelő trendjei és a legújabb műszaki megoldások mellett interaktív kiállítás és szakmai előadások is várják a szakembereket.

Az idén életre hívott szakmai fórumon a téma szó szerint a padlón hever: a fugamentes padlókról, a modern élelmiszeripari megoldásokról, olasz dizájnpadlókról hallhatunk előadásokat, amelyek használatát interaktív kiállítások kísérik. A nap során emellett válaszokat kapunk a legújabb iparipadló-trendeknek megfelelő nagytáblás padlók kivitelezésének kritikus kérdéseire, valamint fókuszba kerülnek az elmúlt években egyre nagyobb számban megvalósult sportlétesítményekhez kínált padlók.

Trend: nagytáblás ipari padlók

Az elmúlt évek alapvető megrendelői igénye lett az esztétikus megjelenésű, kis karbantartási igényű, „fugamentes” ipari padló. Magyarországon néhány éve még általánosnak számító 5x6 méteres raszterek helyett az esetek körülbelül 80%-ában ma már 400m² feletti, egybefüggő nagytáblás betonfelületek készülnek. Az ipari padlók jelentősen megnövekedett mérete azonban valódi rizikófaktor a repedések kialakulásában, ha a beton összetétele nem követi ezt a változást. A Mapei a betonadalékszerek területén számos új innovációval lépett a piacra annak érdekében, hogy a megváltozott igényeknek és követelményeknek megfelelő minőségi beton előállítható legyen. A FLOOREXPO szakmai fórumon nagy hangsúlyt kapnak az innovatív padlómegoldások és ezek között is a legújabb trendekre adott válaszként a nagytáblás ipari padlók biztonságos kivitelezéséhez szükséges műszaki megoldások.

Ezek az innovációk azonban már jól kipróbáltak és világszerte használtak. Felhasználásukkal készült többek között az olaszországi Sant'Agata Bolognese városában található Lamborghini-bemutatóterem, egy Montelcinóban fekvő hangulatos borospince, a herceghalmi Abacus Hotel, a zalacsányi Zala Springs

Golf Resort vagy a Mapei sóskúti raktára, valamint Budapest belvárosában a Váci utca egyik elegáns parkolója is.

Ígény: modern sportburkolatok

A Mapei az elmúlt években számos professzionális megoldást fejlesztett az amatőr és profi sport és edzésformák kiszolgálására egyaránt. Ezen sportburkolatok nem csak biztonságosak, versenyképesek és tartósak, hanem kiemelkedően látványosak is. A cég megoldásai új építés vagy felújításra váró aszfalt- vagy betonpályák esetén is egyszerűen és gyorsan kivitelezhető sportpadlókat biztosítanak, így csökkenteni lehet a kivitelezési munka idejét.

Dabas városában a vezetés célja az volt, hogy létrehozzanak egy olyan többfunkciós csarnokot, mely egyaránt megfelelő lehet gyerekek és akár élsportolók számára is, több sportágban. A sportburkolati lehetőségeket feltérképezve talákoztak a Mapei TNS-rendszerével. A polgármesternek lehetősége volt személyesen is megtekinteni és kipróbálni a fent említett rendszer Olaszországban, a tapasztalt minőség miatt pedig a Mapei mellett döntött. A beruházásban pedig hosszában egy futspálya, keresztben pedig 3 teniszpálya került kialakításra.

A FLOOREXPO szakmai fórumon nem csak megtekinteni lehet majd az itt említett anyagokat és találkozni megvalósult példákkal, de támogatást is lehet kapni a tervezéstől kezdve a kivitelezésen át egészen a jövőbeli karbantartási munkák szakszerű elvégzéséhez.

További információ, a nap teljes programja és a regisztráció elérhető a www.floorexpo.hu weboldalon.

WWW.FLOOREXPO.HU
floor expo
AHOL BIZTOS PADLÓT FOG

A Moholy-Nagy Művészeti Egyetem bővítése

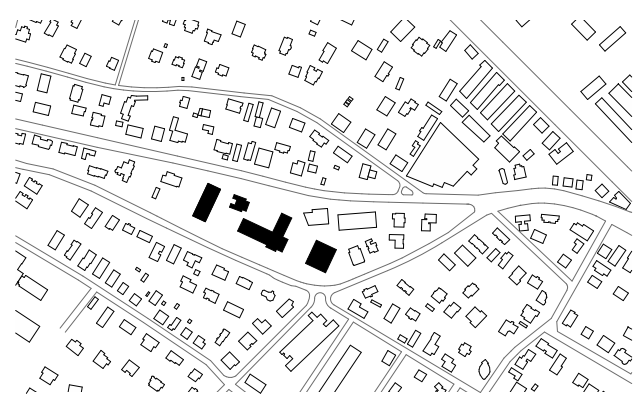
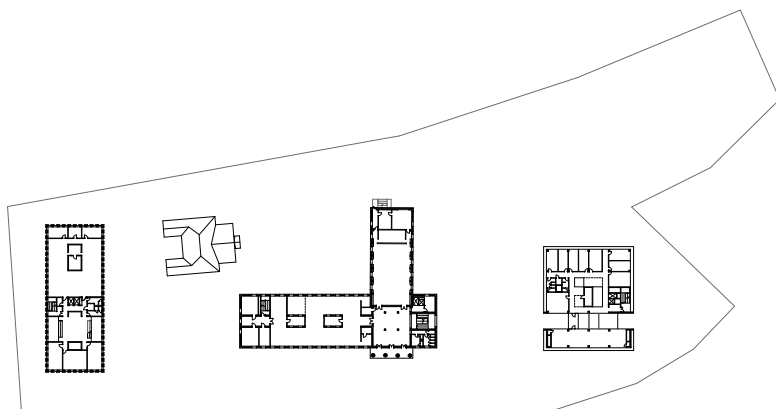
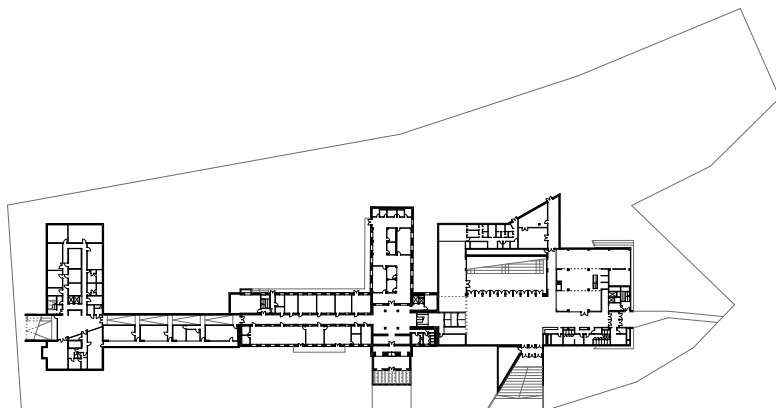

A MOME Campus bővítésének tervezésekor az identitás kérdését boncolgattuk: egyrészt hogyan tudunk kapcsolódni a névadóhoz – aki az innovációt, a művészeti és technikai korlátok feszegetését tette alkotói habitusává – és rajta keresztül a múlt század úttörő iparművészeti stílusához, a Bauhaushoz. Másrészt az egyetemen folyó képzési tevékenység, miszerint a gondos, kézműves iparművészeti szakmai tudás mellett egyre fontosabb a gondolkodás komplexitása, a koncepcionálási készségek erősítése, a valós problémák felismerése.

Az identitásképzés e két iránya szabta meg azt a tervezési tereket, amelyben mozogtunk. Moholy-Nagy László fénykísérletei, az éles és a homályos, a változó mélységélesség, illetve az analóg technikából adódó véletlenszerűségek a tudásközpont épülete külső hártájának és belső fényviszonyainak kialakításakor jelentettek inspirációt.

Az egyetem intézeteinek kreatív munkájához aluldefiniált terekre van szükség, ahol a váratlannak, a meglepetésnek is szerepe van. Ennek eredménye az elementáris megtapasztalása, a gyermeki rácsodálkozás a környezetre. A terek és változatos attribútumaik segítik a kreatív habitus felerősödését: egy-egy tárgyra, természeti jelenségre nem esztétikai vagy tudományos szempontból, hanem a különös felfedezésének céljából tekintünk. Ilyen értelemben a terek kalandok helyszínei, amelyek folyamatosan kényszerítenek a gondolkodási komfortzóna elhagyására.

A budai zöldövezeti campust az egyetem 1954 óta birtokolja. Az eredeti épületeket Farkasdy Zoltán tervezte, szándéka szerint az épületképlet a következőképpen alakult volna: B-A-C, melyből a harmadik elem nem valósult meg. Az akadémiai képzés együttesének gerincét az épületeket összekötő, közel kelet-nyugati lefutású tengely adja. A tengely két végén nyitott, ezáltal összekötő a környezettel. Tervünkben a Farkasdy-féle koncepciót folytattuk, amely szerint mindhárom épület ugyanazon a koordinátarendszeren helyezkedik el, így az eredeti elképzelés gondolati síkon kiegyensúlyozottá vált. A funkcionális felosztást illetően a város felé eső kiemelt pozícióban lévő épületben az innovációs bázist adó UP, az „A” épületben az MA-képzés és az adminisztráció, az új „B” épületben pedig a BA-képzés kapott helyet. Az akadémiai képzést a technológiai park épületei egészítik ki.

Az együttes központjában jött létre a „MOME szíve”, a Ground épületrész, mely a különálló házakat és tereket egyaránt egységes campuszá szervezi. A Ground föld alatt megjelenő terei jelentik azt a pulzáló központot, ahol a közlekedőrendszer útvonalai összefutnak, s amely a campus legnagyobb zárt közösségi tereként tud működni, amfiteátrumként megnyitva a campus belseje felé.

Mivel az épületegyüttes hosszabb idő alatt alakult ki, ezért az új épületek vállaltan heterogén megjelenésűek, viszont az alkalmazott megoldások koncepcionálisan összefüggenek. A kiindulást az „A” épület portikuszának oszlopai adják, erre a vertikális ritmusra épít a „B” épület sávós homlokzata és az innovációs központ, az UP transzparens hártájája is. Az akadémiai épületek és az UP fehér megjelenésűek, reflektálva a technológiai park sötét színű épületeire.

Mindegyik épület sajátos belső világgal rendelkezik. A „B” épület függesztett szerkezete lehetővé teszi, hogy az épület földszinti része vizuálisan nyíljon meg a környezetére. Az épület három belső vasbeton magja veszi fel a födémek függesztéséből eredő terheket. A függesztést a zárófödém alatt megjelenő utófoszított gerendák közvetítik a magok felé. Az „A” épület új belső térszervezésénél szinte kifordítottuk az eredeti épületet, a korábbi zárt terekből összefüggő nyitott térszerkezet alakult ki, amely az épület három szintjét függőleges értelemben is összeköti. Az UP épületének belső inspiratív világa, a felfelé spirálisan elforduló áttörések rendszere az emberi mozgásra épít: minden pozícióban más és más átlátást kínál. Az épület homlokzati rendszere reflektál a névadó fénykísérleteire a mélységelességgel való folyamatos játéknak köszönhetően. Mindet teszi úgy, hogy a matematikai képleten alapuló szintenkénti eltolás egyfajta modern ornamentikát kölcsönöz az épületnek.

Fotó: Bujnovszky Tamás

Projekt neve: Moholy-Nagy Művészeti Egyetem (MOME) – Campus és Kreatív Innovációs Tudáspark fejlesztése III. ütem
Helyszín: Budapest XII., Zugligeti út 9–25.
Megbízó: Moholy-Nagy Művészeti Egyetem
Generáltervező: 3h Építésziroda
Vezető építész tervező: Csillag Katalin, Gunther Zsolt
Építész munkatársak: Boromissza Júlia, Garay-Kiss Dorottya, Kállay Gábor (tervpályázat), Boromissza Júlia, Garay-Kiss Dorottya, Békesi Tamás, Tari Krisztina, Farkas Ádám, Kállay Gábor, Galamb Emese, Bálint Ábel, Gyuricza János, Péteri Zsolt, Dobrányi Ákos, Baranyai Balázs, Parizán Bori, Farkas Ádám gy. és az Öt Elem Építésziroda munkatársai

Tartószerkezet: Szabó András (†) (Ysako Tervező Kft.)
Épületgépészet: Bukovics János (G&B Plan Kft.)
Tűzvédelem: Nagy Béla (Flamma Contra Kft.) Pukánszky Gabriella (Nokesy Design Kft.)
Kertészet/tájépítész: Kapás Enikő (Departer Mérnöki Iroda Kft.)
Rehabilitációs környezettervező: Ruttkay-Miklián Ágota
Akuszтика és környezetvédelem: Kotschy András (KOTSCHY és Társai Kft.)
Épületszerkezet: Sipos Gergely (Arkkitehti Építész és Mérnökiroda Kft.)
Műemlék: Branczik Márta

FGH-V Tetőerkélyablak

BELÜL TÁGASABB

FAKRO®
www.fakro.hu

**Nyissa nagyra megrendelői számára a tetőteret, hogy élvezhessék a beáramló friss levegőt, a napfényt és a tágasabb belső teret!
 A tetőerkélyablakok ablakszárnyai nyitott állapotban biztonságos erkéllyé varázsolják a tető síkját.**

TETŐERKÉLYABLAK:

Innovatív kialakítás

Dupla ablakszárnyú tetőablak, amely oldalsó korlátokkal védett erkéllyé nyitható. Az innovatív korlátok az ablak csukott állapotában a tető síkjába süllyednek, megelőzve a szennyeződést és megőrizve a tető esztétikáját.

Lenyűgöző tulajdonságok

78x255, 94x255 és 114x255 cm-es méretben, V40P automata tokszellőzővel, akár háromrétegű, biztonsági üvegezéssel, $U_{ablak}=1,1 \text{ W/m}^2\text{K}$ értékkel. Beépíthető 35–55° közötti dőlésszögű tetőkbe.

Esztétika és harmónia

Modern, letisztult formatervezés, kifogástalan esztétika. A faszerkezet végleges felületkezelést kap, az oldalsó biztonsági korlátok az ablakszerkezetébe vannak elrejtve. Hatalmas üvegfelület, csodálatos kilátás, közvetlen kapcsolat a külvilággal.

bim
object®

*A színgarancia a bevonat felületére vonatkozik, annak lepattogzására és felhólyagosodására, a garanciajegyben foglaltak szerint.

70
ÉV
MINŐSÉG
1946 óta

ALUMÍNIUM TETŐ ÉS HOMLOKZAT

WWW.PREFA.HU

Debreceni Nemzetközi Iskola

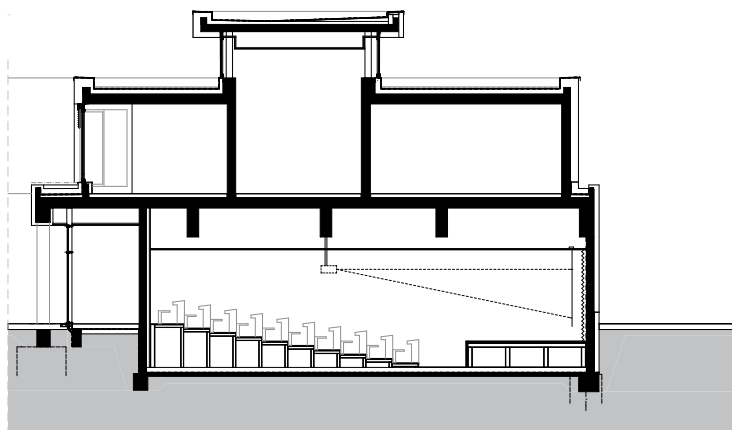
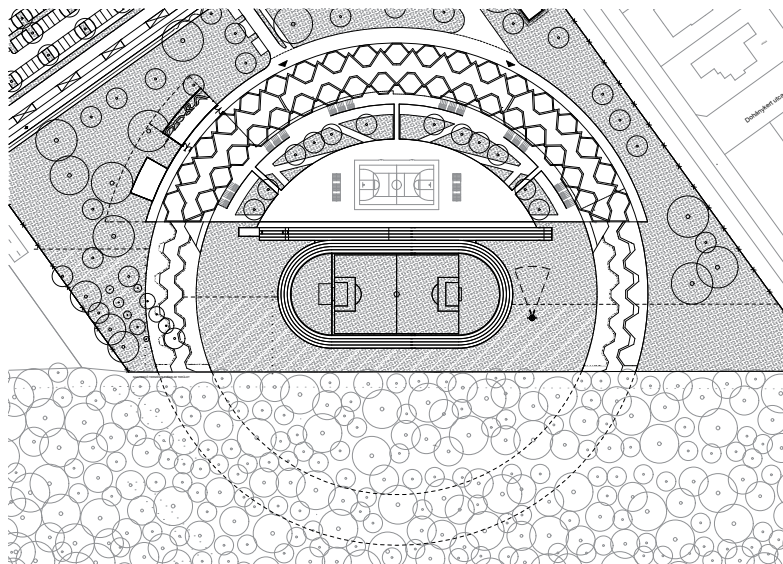
Idén szeptemberben került átadásra a Debreceni Nemzetközi Iskola épülete, melynek szimbolikus jelentést hordozó kör koncepciója sokrétű tartalommal bír: hagyományosan a védelmet, az egységet és a közösséget jelképezi, miközben finoman beleolvad a szomszédos, Natura2000 védelem alatt álló Nagyerdőbe.

A BORD Építész Stúdió az elmúlt években több, városképi szempontból is meghatározó épületet helyezett el Debrecen város térképén. Ilyen a Nagyerdőhöz kapcsolódó közösségi helyszínek egyike, a Nagyerdei Stadion multifunkciós központja, amely mára az épület parkszintű szolgáltatásainak színes skálájával a városi park pezsgő világának katalizátora lett. A stadiont övező levegőben vezetett járda, a futópálya, a környező park a Ködszínházzal, a Békás-tó a Nagyerdei Szabadtéri Színpaddal és a májusban átadásra kerülő Aquaticum strandfürdő mind hasonló, megújult, városi közösségépítő helyszínek.

Az idén ősszel átadott Debreceni Nemzetközi Iskola épülete szintén kapcsolódik a Nagyerdőhöz, amely amellyel, hogy Debrecen város legnagyobb egységes parkja, Natura2000-es országos védettségű természeti terület is egyben. Az erdő 100 évnél is idősebb tölgyfái számos védett állat-, növény- és gombafaj számára nyújtanak menedéket. A Debreceni Nemzetközi Iskola a fenti parkerdei fejlesztésektől távolabb, a központtól északra, Debrecen egyik kertvárosában, Pallagon található. Távol a város zajától, a Nagyerdő itt vad, összefüggő erdőterület képét mutatja, melynek szegélyén jól érvényesül a közösséget szimbolizáló kör koncepciót megtestesítő iskolaépület.

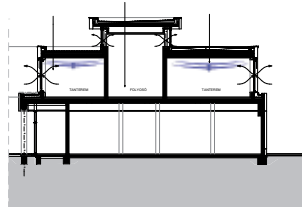
A tervezés során a legnagyobb kihívást az jelentette, hogy olyan modern épületet tervezzünk, amely illeszkedik zöld környezetéhez, mégis jellegzetes, jól felismerhető, egyedi megjelenésével méltó az iskola által nyújtott nemzetközi színvonalhoz. Az építészeti koncepció megfogalmazásakor olyan térbeli forma létrehozása volt a cél, amely képes környezetét magába olvasztani és túlmutat saját épített határain. A kör a maga egyszerűségével az emberi csoportosulás spontán formája, megosztottság és különbségtétel nélküli tér, a közösség jelképe. Olyan forma, amely létrejön, amikor valakire többen figyelnek, vagy egyenlő szerepvállalás mellett gondolatot osztunk meg egymással. Képes eltérő csoportokat összekötni és csoportok részeit egységbe olvasztani. A kör jelképezi a teremtet határokat, másképp fogalmazva a világot.

Az iskola összesen mintegy ötszáz diákot, három különböző korosztályt fogad be, akiknek meglehetősen különböző igényeik vannak. Területeiket egy körgyűrű mentén, fűzészerűen egymás mellett, mégis szeparáltan alakítottuk ki. Ennek megfelelően az intézménynek két bejárata van: egy az óvodásoknak

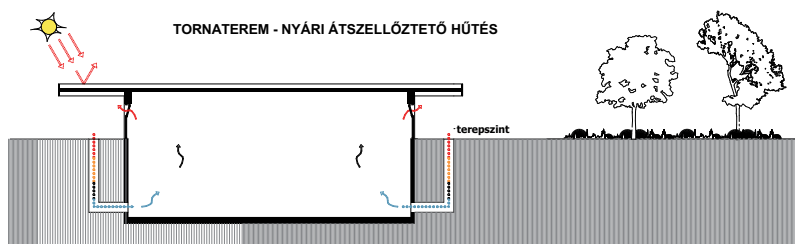

BIOKLIMATIKUS MEGOLDÁSOK

helyi szellőztetés
felület fűtés
felület fűtés-hűtés

TORNATEREM - NYÁRI ÁTSZELLŐZTETŐ HÜTÉS

Fotó: Palkó György

és az általános iskolásoknak és egy a középiskolásoknak, utóbbi egyben az épület főbejárata is. Az óvodások és a kisiskolások számára saját, iskolán belüli elkülönített világot hoztunk létre. A közösségi terek, adminisztráció, auditorium, étterem és ezek kiszolgálóegységei az alsó szinten kaptak helyet, míg az emelet a zavartalan, nyugodt tanulás színtere. Az emeleten a tantermek pavilonszerűen jelennek meg, hosszanti, dinamikusan öblösödő teresedéseket hozva létre maguk között. A tantermek és folyosók által nyújtott változatos, inspiratív téri kialakítás lehetőséget nyújt arra, hogy szinte bárhol helyet találjunk különböző kicsoportos foglalkozásokra vagy akár önálló tanulásra is.

Az épület tömegének fogaskerekekhez hasonlatos tagoltsága és a „fogazatok” függőleges és vízszintes irányban történő eltolása biztosítja, hogy az épület belső tereit átjárja a természetes fény. Az így kialakult megnyitásoknak és felülvilágítóknak köszönhetően a belső közlekedők is szabad, határtalan érzést nyújtanak. A tantermek a belső terek és a kert felé egyaránt nyitottak. A kiegyensúlyozott fényviszonyok miatt a kültér és az épületbelső közötti éles határvonal elmosódik, a természetes komfortérzet maximális.

Az épület belső, pulzáló közlekedője az erdő irányában külső térként folytatódik, követi a koncepcionális kör vonalát, helyet biztosítva a tankertek számára. Ezek képeznek átmenetet a mesterséges és a természetes, erdei élővilág között. Az épület tömege védelmezőn öleli körbe a külső közösségi tereket és sportpályákat. A tantermek szintjéről hidakon keresztül közelíthetjük meg a terepszint felett „lebegő” kosárlabdapályát, ahonnan remek rálátás nyílik a futballpályára. Az áttört vasbeton lemez alatt, félig a földbe süllyesztve, a tornaterem kapott helyet. A terepszinten egy árnyékos, ligetes belső udvar várja a diákokat.

A tervezési területet határoló erdőre, mint a természet, s ezáltal a természettudomány, a körülöttünk lévő világ közvetlen szemléltetőeszközére tekintettünk. Koncepciónkban az erdő az iskola nélkülözhetetlen elemeként szerepelt, közös halmazba tartozásuk így elengedhetetlen volt. Ez azonban nem követelt meg változásokat az erdő megjelenésében, mivel annak természetéhez tartozik, hogy időnként osvények jelennek meg, vagy tűnnek el benne, organikusán változnak, együtt élnek vele. A Nagyerdő területét virtuálisan magába olvasztó kör koncepcióját tehát elképzelésünk szerint az erdőbe vezető osvények teljesítik ki. Az erdő irányában megnyíló „kapukon” keresztül a gyerekek számára elérhetővé válik a természet, és az általuk formált osvények időről időre újrainadják köztük és a természet közötti kapcsolat erővonalait.

Projektjeinknél már a koncepcióalkotással párhuzamosan együtt gondolkodunk saját épületgépész csapatunkkal annak

érdekében, hogy minél hatékonyabb, környezettudatos és fenntartható épületet tervezzünk. A tantermek hűtését és fűtését szerkezettemperálással terveztük, amelyet a zárófödém évszaknak megfelelő fűtésével vagy hűtésével oldottunk meg. A nyári időszakban az esti hűvös levegőt a közlekedőterületek gravitációs átszellőztetésére használjuk: az épületautomatika által vezérelt padlószintű nyílások a hűvös levegő beengedéséről, míg a felülvilágító ablakfelületei a meleg levegő kivezetéséről gondoskodnak. A funkciók optimális pozicionálása is szerepet kapott energiahatékonysági koncepciókban: a földhő kiaknázásának érdekében a tornatermi épületrészt 5 méter mélyre a földbe süllyesztettük.

BORD Építész Stúdió – Pém Ildikó

Befogadóképesség: 500 tanuló

Összes nettó alapterület: 7400 m²

Tervezés éve: 2017–2018

Átadás éve: 2019

Megbízó: Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata

Generáltervezés: BORD Építész Stúdió

Felelős tervező: Bordás Péter

Koordináló építész: Püspöki Györgyi, Zih Kata

Építészcsapat: Illés Anna, Gulyás Róbert, Kéki András, Kracker Csilla, Kulcsár Emese, Móser Balázs, Mezey Tamás, Ulmann István

Kert- és tájtervezés: BORD Építész Stúdió - Waldmann Andrea

Gépészeti tervezés: BORD Építész Stúdió - Hollókői Zoltán

Tartószerkezeti tervezés: Hydrastat Mérnöki Iroda – Dezső Zsigmond

álmodból tervek tervekből valóság

✓ szerelt kabin,
fülke-rendszer

✓ zuhany
válaszfal

✓ pissoir
paraván

www.kabingyar.hu

Bello-Expert Kft. - 2112 Veregyháza, Erkel F. tér 1. - info@belloexpert.hu

A Párisi Udvar az építész szemével

A Párisi Udvar fogalom a budapestiek számára, őrzendő érték a műemlékvédőknek, de talán a legnagyobb kihívás a műemlékekkel foglalkozó építésznek. A Ferenciek tere és a csendesebb Petőfi Sándor utca sarkán áll Európa egyik legnagyobb kerámiaburkolatú épülete, a Párisi Udvar. A helyén a XIX. században a város egyik első passzázsos, kétszintes üzletháza, a Brudern-bazár működött. Bontása után 1909-ben Budapest legrágább telkét a Belvárosi Takarékpénztár Rt. vette meg, hogy új székházat, üzletházat, műtermeket és bérlakásokat

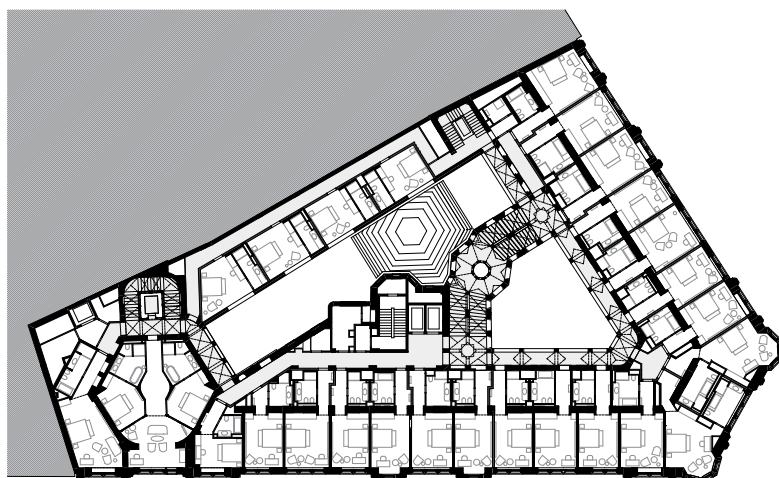
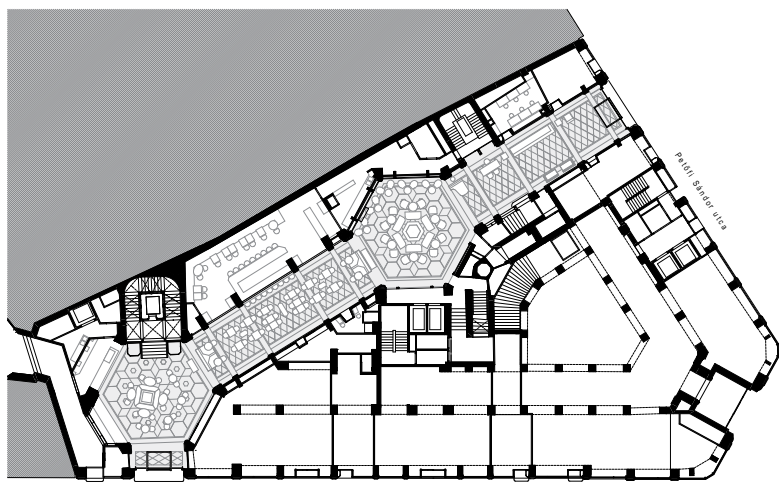
építsen. Az építész Schmahl Henrik volt, aki egyedi, arab, mór és gót stílusjegyekkel bíró szecessziós épületet tervezett. A házon a kor legnevesebb mesterei dolgoztak, Zsolnay-kerámikák, Róth Miksa-üvegablakok találhatóak rajta. A keleties hatású homlokzatot a második emeletig vörösrézrel és üvegmozaikkal díszítették, a felső szinteken zománcolt téglá- és majolika díszek láthatók. A két homlokzatot összekötő passzázs üvegkristály elemekből álló mennyezetével, gazdag díszítésével különleges ékszerdoboz, igazi látványosság volt Budapest belvárosában. A házat a világháború pusztította, majd a XX. század folyamán többször átalakították, régi fénye megkopott, erősen amortizálódva várta a megújulást.

TERVEZÉSI PROGRAM

A részben lakóépületként meglévő műemlékek megújításának záloga sokszor a funkcióváltás. A Párisi Udvar új tulajdonosai az épület múltjához méltó, reprezentatív, ötcillagos luxusszállodává kívánták átalakítani. A földszinten és a félemeleten, a közterülethez kapcsolódóan és a hagyományoknak megfelelően üzletek létesítése volt a cél. Az emeleti szinteken a lakások, irodák helyére szállodai szobák kerültek. A befejezetlen lapostetőn Budapest legexkluzívabb rezidenciájának megépítését tervezték.

A MEGLÉVŐ ÉPÜLET AZ ÁTALAKÍTÁS ELŐTT

A homlokzat jelentős világháborús és 1956-os sérüléseket szenvedett. 1961–1963 között állították helyre a korabeli elveknek megfelelően, az alsó három szintet gyakorlatilag teljesen kicserélve. A földszinti portálok nem maradtak meg, silány minőségű szerkezetekkel váltották ki, kivéve néhány eredeti tölgyfa ajtót. Az épület fő ékessége, a Ferenciek tere és

a Petőfi Sándor utca között átvezetett passzázs már elvesztette eredeti fényét, de a többszöri átépítések ellenére is megőrizte varázsát. Az üzletportálokat átalakították, a sötét donga feletti felülvilágító fényeit már csak a leírásokból lehetett átérezni. Az eredeti passzázszt 1984-ben a tűzfalon keresztül csatlakoztatták a Haris köz felé kiépített új átjáróhoz. Az épülettömböt két udvar tagolta. A „poligonudvar” a saroktengelyre fűzve az első emelet szintjén indult. Az udvar padlószintjén az IBUSZ-iroda üvegszemes vasbeton kupoláját lehetett látni, melyet a háború után építettek. A hátsó udvar a passzázs egy része felett, illetve a szomszédos tűzfal felőli szárny felett volt. Kialakítása nem volt reprezentatív, hanem egyszerű, vakolt architektúrájú hátsó udvar, a passzázs fölé helyenként konzolosan belógó épületrészekkel. Az elhanyagolt, lapostetős épület tetejét a rizalitok mögött különleges, mázas kerámiaburkolatú tetőfelépítmények díszítették. Az életveszélyesre tönkrement kerámiaelemeket védőhálókkal rögzítették.

A FELÚJÍTÁS ÉS REVITALIZÁCIÓ – KONCEPCIÓ

Tervezői feladat, hogy a műemléki kérdések és a mai kor mérnöki, gépészeti, statikai, tűzvédelmi követelményei, a luxus-szálloda technológiai elvárásai észrevétlen természetességgel szolgálják az újjászületett környezetet. Komplex szemléletmód, finom érzék kell hozzá. A Párisi Udvar mint szálloda arculatához a pazar, romantikus, mór és gót történeti környezet ad inspirációt, megteremtve az atmoszférát. Az épület legdíszesebb, leglátványosabb része a passzázs, ezért a szálloda főbejáratát ide helyeztük a Petőfi Sándor utca felől, gépjárművel elérhető módon. A hatszögű kupolás központi tér természetesen fogadja be a közönségforgalmi és lobbyfunkciót. A csatlakozó bár, étterem és kávézó életet lehel az egykor nyüzsgő térbe, közvetlen kapcsolattal a Ferenciek tere közönségével, a passzázs így a szállodai előtérrel mellett az utca embere számára is elérhető. A passzázs és az utca között két szinten üzletek várják a vásárlókat.

A passzázs lobbijából a látogató két felvonóval, vagy a díszes, egyedi, kettős lépcsőházon keresztül éri el a szállodai szobák öt szintjét. Az épületet a passzázs feletti udvar tűzfal melletti

hátsó szárnyban bővítettük. Hotelszobákat, spát, masszázst és wellnesszt, illetve egy konferenciaszintet terveztünk. A súlyszettelt udvarban itt kapott helyet a korszerű gépészet java része. A tetőszinten a főhomlokzattól visszahúzott rezidenciareépítés készült, amelynek páratlan panorámája, tágas új terei ideálisak két, összenyitható elnöki lakosztály kialakítására. Homlokzata az utcai homlokzat művességét, anyagszerűségét idézi kortárs szellemben. Az épület teraszán a tetők feletti függőkert látványa választja szét a régit és az újat.

ÚJ BEVATKOZÁSOK

Az új funkciónak és a XXI. századi igényeknek megfelelően a passzázs fűtött belső térré változott, a két végén filigrán üvegfalal és előtetőbe integrált szélfogóval. A Ferenciek tere felőli kupolatér később épített kőburkolatát az eredetivel megegyező metlachburkolatra cseréltük. A passzázs középső kupolatéréből elérhetően a tűzvédelmi és funkcionális igényeknek megfelelően új felvonó és lépcsőblokkot létesítettünk.

A hátsó szárny beépítése a szállodai térrendszerből és a megnövekedett gépészeti igényekből fakadó logikus lépés. Így a passzázs felett az összes szint körbejárható, illetve az itt elhelyezett szobák déli oldalra kerültek. A poligonudvar lefedése a szállodai szobáknak biztosít fűtött beltérből elérést, illetve az első emeleten nagy belmagasságú lounge-teret hoz létre. A fedett belső udvar és a kétszintes üzlettér között új vasbeton födém készült, mellyel helyreállt az eredeti földszinti takarékpénztári kétszintes központi tér.

Az 1910-ben épült ház korai vasbeton szerkezetű épület, mely vegyesen tartalmaz falazott és vasbeton tartószerkezeti elemeket. Az épület felmenő szerkezeteit és födémeit, gerendáit több helyen meg kellett erősíteni, hogy meg tudjanak felelni a mai tartószerkezeti követelményeknek. Az új rezidenciaszint a vasbeton merevítőmagok és gépészeti terek kivételével acél-szerkezetű csakúgy, mint a zárófödém.

A tervezés négy és fél évig tartott, folyamatosan végigkísérve a kivitelezés során felmerült új kihívásokat is. A belsőépítész, a restaurátor és a szakági tervező kollégákkal együtt mintegy 50 tervező munkájával, és ennél még több, a megvalósításban, kivitelezésben dolgozó mérnök és szakember összehangolt részvételével került vissza a budapestiek és az idelátogató vendégek számára mindannyiunk kincse, a Párisi Udvar.

Nagy Csaba

Megnevezés: Párisi Udvar műemlék-rekonstrukció, ötcillagos szálloda kialakítása

Helyszín: 1053 Budapest, Ferenciek tere 10.

Tervezés éve: 2015–2018

Építés éve: 2016–2019

Bruttó szintterület: 12 500 m²

Építető: PÁRISZ PROPERTY KFT.

Kivitelező: MARKET ZRT.

Projektmenedzsment: ÓBUDA-ÚJLAK ZRT.

Generáltervező: ARCHIKON ÉPÍTÉSZIRODA

Építészeti csapat: Nagy Csaba, Pólus Károly, Pásztor Ádám, T. Major Kriszta, Batta Miklós

Építész munkatársak: Bognár Gergely, Bóday-Bagó Bernadett, Nahoczki Éva, Urbán Jakab, Várhidi Bence

Belsőépítész: KROKI STÚDIÓ, Göde András, Kéry Balázs, BLUE SKY HOSPITALITY, Henry Chebaane

Műemléki szakértő: dr. Déry Attila PhD

Tartószerkezeti tervező: ÉKI TERV Kft., Pintér Tibor, EFERTE Kft., Kovács Olivér

Épületgépész tervező: G&B Plan Kft., Bukovics János, Terék Tamás

Elektromos tervező: HUNGAROPROJECT MÉRNÖKIRODA Kft., Rajkai Ferenc, Balán Gábor, Darnay János

Tűzvédelmi tervező: FIREENG KFT., Decsi György

Restaurátor tervezők: AGRO HUNGARY Kft., Páhi Attila

ALAKART Kft., Kelecsényi Gergely, Czifrák László

BUDAPEST KERÁMIA Kft., Zakar István

CENTRALWOOD Kft., Bedő Csongor, Payer Károly

CLEANWOOD Kft., Bölöni Melinda

FAIPARI Kft., Murányi Sándor

FILÓ ÉS TÁRSA Kft., Filó Mihály

HERLING REST ÉS MŰV STÚDIÓ Kft., Herling Zsuzsanna

LEGENDA 21 Kft., Vecsey Ádám

REECONST Kft., Zahora András

Fodor Miklós

Czirják Attila

Rumbach Sebestyén utcai zsinagóga, épületrehabilitáció

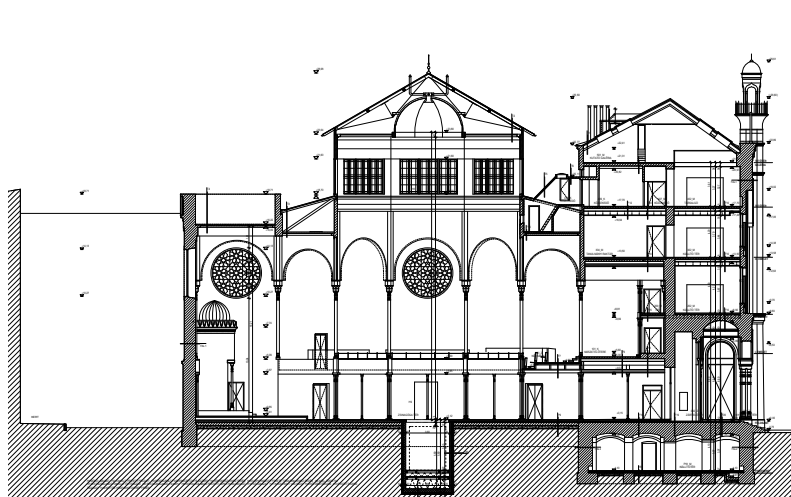
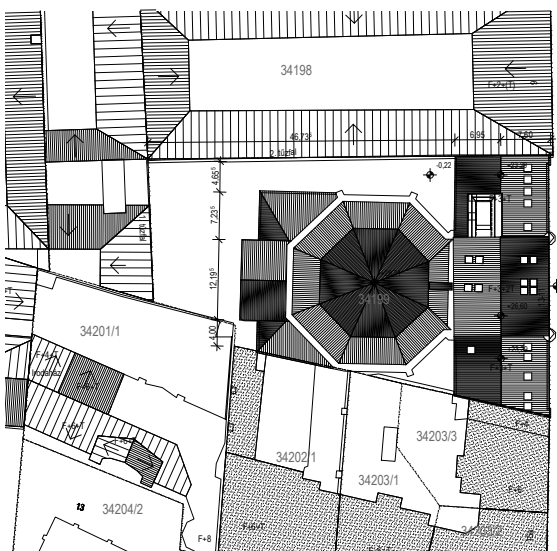
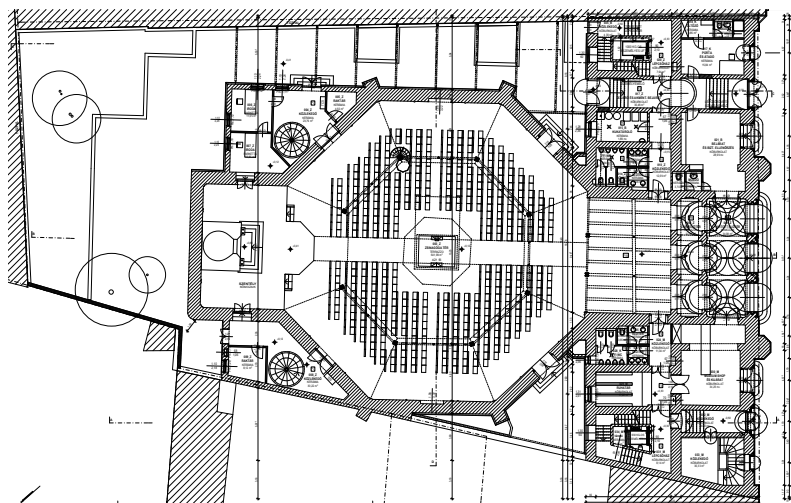

A pesti zsidónegyed kezdeteit a XVIII. század utolsó évtizedére datálhatjuk, bár zsidó közösségek már a korai XII. századtól kezdődően is működtek Budán, illetve a XV. századtól Óbudán. A XVIII. században Pesten négy országos vásárt tartottak évente, melyek helyszíne a város falain kívüli vásártér, a mai Erzsébet tér volt. A többségében Óbudáról, vagy akár messzebből is érkező zsidó, görög, szerb, román kereskedőknek a városfalon kívül kellett maguknak helyet keresni az éjszakázásra. A pesti magisztrátus konkurenciát látott ezekben a kereskedőkben, ezért a nem katolikus vallású (lutheránus, református) polgársággal egyetemben nem szívesen látta őket a város falain belül. Ezért is kezdődött a mai Király utca országúti (Károly körüti) végének benépesítése.

Az életmódváltozásokkal a XIX. században a magyar zsidóságon belül különböző vallási-liturgikus irányzatok jelentek meg. Az eredetileg lakáson belüli imádkozás (család, közeli barátok, kell tíz férfi a kadishhoz) mellett a polgárosodás erősödött, középületek készültek, így kialakultak zsinagógaépületek is. Ezekkel párhuzamosan létrejön az önálló épületben oktató, a szertartást vezető, szinte független rabbi funkciója is.

A '48-as szabadságharcban – többek között a „független” rabbi, Lów Lipót és fia, Lów Immanuel hatására – sok zsidó is részt vett. Mivel ők korábban sem a feudalizmus emberei voltak, jellemzően kereskedtek, köztük a városi viszonyok, városi kapcsolatok fokozatos létrejöttével, kialakulásával párhuzamosan beindul, gyorsan lezajlik ez a polgárosodás.

A neológia kialakulása önálló templomépületük, a Dohány utcai létrejöttéhez kapcsolódik. A mindenben konzervatívak maradnak az eredeti liturgiánál, a mindenben hagyományos keretek között, az ortodox helyiségben, egy szobában. A Status Quo „közbenső” irányzat lett, nem szabaméretű, hanem nagy létszámú gyülekezeti épület, amely a hagyományos tételrendezést követi: középszimmetrikus, a tóraolvasó állvány is körülállható, középen marad.

A Status Quo budapesti Rumbach Sebestyén utcai zsinagóga tervezésének jogát – az akkor még csak 28 éves – bécsi építész, Otto Wagner szerezte meg. A létesítményből a zárt sorúan beépített utca felé látható háromemeletes, pincével és gyakorlatilag kétszintes padlással kiegészített fejpületben történetileg oktatási helyiségek és rabbiakás voltak. Ezen a kubuson keresztül közelíthető meg a hatalmas kupolával fedett, gyönyörű, női galériás, szabályos nyolcszögletű, centrális zsinagógatér.

A tóraolvasó állvány középre került, a tér centrális lett. Belső díszítése, stílusa, festése, aranyozása korábbi évezredekkel levezetett. A funkcionális elrendezés egyszerű: a fejpületben lévő lépcsőkön fel lehet menni a női karzatra, és a kiszolgáló funkciójú pincébe is le lehet menni. A bejáratok mind a Rumbach Sebestyén utca felől nyílnak. A főbejárat portikuszát és a pincebejárat ajtaját – az L-alakú kertbe vezető – kocsiáthajtó egészíti ki.

Az épület a második világháború alatt súlyosan károsodott, a hitélet nem indult újra benne, évtizedekig üresen állt. A nyolcvanas évek elején az akkori Fejér Megyei Építőipari Vállalat tulajdonába került. A zsinagógatérből egy többcélú kiállító- és konferenciatermet, a fejpületből irodákat akartak kialakítani.

A terveket a megyei kivitelező tervezőcsoportja el is készítette, majd a kivitelezés is megindult. Alapvető funkcionális korszerűsítés a fejpület helyiségelrendezésének „kítésztulása”. Az utcával párhuzamos középfolyosó a középfőfal mellett, szélén két egyenrangú lépcsőház, a tömbbelső felőli oldalon kiszolgálóhelyiségek, vizesblokkok, installáció. Az utca felőli sávba tervezték a közönségforgalmat, irodákat, tárgyalót.

Szerkezetileg nem volt sok tennivaló. A fejpületben a szükséges helyeken új, acélszerkezetű födémek és vasbeton függőleges közlekedők, lépcsőmagok (orsóterükhöz lifttáknál) készültek, és változatlan tetősíkkal beépítették a padlást. A kialakuló, a többletteret kihasználó galéria önálló munkavégzés, kutatás, társalgás számára alkalmas. Természetes fényt a tetősíkban fekvő ablakokból kap.

A zsinagógatérben – a karzat acél tartószerkezetének cseréje után – megkezdték a később díszítőfestéssel is felújított gipszburkolatok részleges cseréjét, a még fellelhető, használható elemek beépítésével újrakészítették a karzat alsó, festett falburkolatát. Beindult a fejpület újraválaszfalazása, gépészeti szerelése, az ezzel járó gépbeállításokkal és csőszerelésekkel együtt. Zajlott a zsinagógatér egyes, még fellelt elemeinek (nyílászárók, néhány berendezési tárgy, világítótest) restaurálása, illetve újragyártása, amikor az építkezés egyik napról a másikra leállt, mert a vállalat tönkrement. Az építkezés leállítására jellemző, hogy a fejpület gyakorlatilag kész tartószerkezeti átalakítása és kész installációja mellett a zsinagógatér, a női karzat szükséges acélszerkezeteinek cseréje megtörtént, az eredetivel egyező, gipszintás falburkolat – jórészt a díszítőfestésével együtt – elkészült, a női karzatot alulról burkoló, festett fatáblákat néhány megmaradt alapján újragyártották és elhelyezték, de a női karzat födémének tervei szerinti acél trapézlemez az új gerendákra már nem kerültek rá, tehát az új tartófödém nem készült el.

A létesítmény 2006-ban az államtól ismét a Magyarországi Zsidó Hitközségek Szövetsége tulajdonába került. A rekonstrukció tervezésére – melynek célprogramja a zsinagógatér hitéleti funkciójú visszaállítása, de kulturális használatra is alkalmassá téve, a fejpületben pedig múzeum kialakítása volt – 2006-ban referenciapályázatot írtak ki, amelyet megnyertünk. Egy évvel

később – a nyolcvanas évek tervezőinek és restaurátorainak bevonásával – elkészítettük a rekonstrukció engedélyezési és kiviteli terveit is. Ekkor – pézhiány miatt – az építkezés nem indult be, ezért a terveket lényegileg változatlan funkcióval 2015–2016-ban aktualizáltuk. Jelenleg a kivitelezés gyakorlatilag befejeződött, az intézménynek jogerős használatbavételi engedélye van.

Az aktuálisan készült tervek egyrészt a hajdani zsinagóga – az eredetivel gyakorlatilag egyező – rehabilitációját, revitalizációját célozták, másrészt az utcáról, a zártsorú beépítésben álló, többször átalakított, hajdani kiegészítőterületeken egy korszerű múzeumegyüttes létrehozását. A zsinagógatér nagyon szép, ezért a belső kapcsolatokat úgy alakítottuk ki, hogy a múzeumlátogató a női karzat területét is körüljárhassa, így átlátva a teljes gyönyörű teret. Ezzel maga a nagytér is a kiállítás részévé, kiállítási tárggyá válik. A tóraolvasó állványt (a tér akusztikájának koncertek alatti maximális kihasználása érdekében a padlóba süllyeszthetően) a megfelelő anyagokkal, a megmaradt darabok felhasználásával rekonstruáltuk úgy, hogy a tér nemcsak hitéleti, hanem kulturális célra is alkalmazható legyen.

A múzeum kiállítóterületeit a fejpülete utcai traktusának szintenkénti összenyitásával alakítottuk ki. Az amúgy is keskenyebb, részben az udvarra nyíló, részben ablaktalan belső sávban vannak a kiszolgálóterületek, valamint a két, már korábban elkészült lift-lépcső mag, amely a zsinagóga női karzatát és a múzeum egyes szintjeit is feltárja.

Az összetett funkcióhoz szükséges bejáratok kialakítása az eredetivel megegyező módon rekonstruált homlokzat megmaradó nyílásrendjében megoldható volt. A zsinagóga és a szomszédos épületek által határolt keskeny udvar az utca felől is megközelíthető, melyet az új közösségi területhez vezető burkolt sávval tártunk fel, a keskeny kertben – az eredetileg a szegedi Új Zsinagóga kertjében Lów Immanuel által megvalósított módon – ritmusosan telepített, biblikus növények kíséretében.

Ez az írás egy kis történelemmel indított. Befejezésül a – mostani átalakulást alapfunkciójában érintő – történelmi körülmények, a jellemző évtizedek változásainak illusztrációja következik. Ha a Dob utca sarkán, a Dohány utcának háttal állva benézünk a Rumbach Sebestyén utcába, akkor a bal oldali első tűzfalon az angol fociválogatott elleni korszakos (6:3) győzelmünkről tudósító Népsport címlapjának nagyított másolatát látjuk, vele majdnem szemben egy másik, szintén közeli tűzfalat egy nagy Rubik-kocka díszíti. A keskeny utcából következő rövidülésben, a Rumbach utcai zsinagóga homlokzatának két fiatornya által kialakult tengelyben, a környezetre jellemző eklektikus lakóházak egyikének tetője felett a Bazilika tetejére látunk. Ház és város, ember és történelem: a Rumbach utcai zsinagóga rehabilitációja, revitalizációja.

König Tamás

Építész vezető tervezők: König Tamás DLA, Wagner Péter DLA
Építész munkatársak: Zalka István, Rimely Ádám, Holtság Ágnes, Perjés Márk, Ugrin László
Történészek: Dávid Ferenc, Sisa József
Tartószerkezet-tervezők: König Elemér, Zámbo Ernő
Kertervező: Holtság Ágnes
Akusztika: Csott Róbert
Történeti terek és felületek belsőépítésze: Baliga Kornél
Múzeum- és kiszolgálóterületek belsőépítésze: Gergely László

Melyik hőszigetelő anyagot válasszuk?

A piacon sokféle szigetelőanyag található manapság, amelyek különböző tulajdonságokkal és előnyökkel bírnak az alkalmazási terület függvényében. De ki az, aki meg tudja mondani, hogy melyik a jobb választás?

Nyilvánvaló, hogy a legfontosabb szempontok között a biztonság, az élettartam és a költség fog szerepelni, vagyis elvárjuk, hogy az építőanyagunk ne bocsásson ki magából káros anyagokat, sokáig legyen alkalmas a feladata ellátására, gazdaságos legyen és nem utolsósorban környezeti szempontból is kedvező legyen. Mindenkinek más és más a fontos, ezért nehéz egy termékre rámutatni, hogy mindenki azt válassza, de a döntéshez adhatunk segítséget.

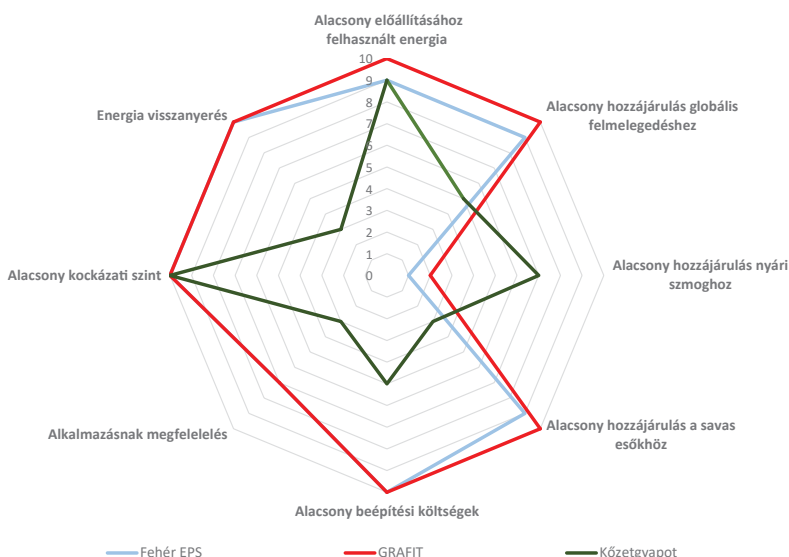
A fenntarthatóság szempontjából a svájci Büro für Umweltchemie 2018-as tanulmánya vizsgálta a hőszigetelő anyagokat. A termékek műszaki teljesítménye mellett olyan kritériumokat is számbavettek, amelyeket gyakran figyelmen kívül hagynak: a beépítési költségek, az anyag alkalmassága az adott feladatra, veszélyes anyagok kibocsátásának kockázata és az újrahasznosítás lehetősége a felhasználási szakasz után.

A vizsgálat eredményeit a kidolgozott szempontok alapján minden egyes hőszigetelő anyagra vonatkozóan pókhálódiaagramon mutatták be. Szándékosan nem egy számmal jelezték a termék környezetvédelmi teljesítményét; bár az egyetlen pontszámot a felhasználók könnyebben értelmeznék, de az elfedné az egyes anyagok eltérő előnyeit és hátrányait. A pókhálódiaagramon az egyes tengelyeken a különböző értékelési szempontok szerepelnek, és középen helyezkednek el a legkedvezőtlenebb értékek, a háló szélénél pedig a legjobbakk.

A diagramok elkészítéséhez néhány szabályt kell betartani:

1. A kiválasztott szempont a teljes életciklust jellemezi.
2. Minden szempont a saját tengelyén jelenik meg.
3. A szempontok objektív jellemzőkön és összehasonlítható adatokon alapulnak.
4. A tengely elnevezése sugallja, hogy kedvező értékek a pókháló külső részén helyezkednek el.

Homlokzati hőszigetelő rendszerek, U = 0,2 W/m²K

5. A tengelyek egy adott alkalmazás eredményeire vonatkoznak, nem lehet különböző alkalmazások diagramjait összehasonlítani.

Az életciklus-hatásvizsgálatot az első négy kritérium (a tetejéről az óramutató járásával megegyező irányban) mutatja. A következő két tengely (alacsony beruházási költség, alkalmazási alkalmasság) a kivitelezés helyszíni tényezőit, míg az alacsony potenciál kockázati tengely az alkalmazási fázissal kapcsolatos ökotoxikológiai kockázatot mutatja. Az utolsó tengely az életszakasz végén a megsemmisítéssel járó energiamérleget mutatja.

A szigetelőanyagok teljesítményarányos értékeléséhez a vizsgálati kritériumokat egy négyzetméter, meghatározott szigetelési teljesítményű szerkezetre vetítették, ami tartalmazza a magát a szigetelőanyagot és a szerkezetileg szükséges egyéb anyagokat, melyek hatásával vannak a szigetelési vastagságra (például dübelek). Az alábbi táblázat áttekintést nyújt a hőátbocsátási ellenállás értékeiről, valamint az összes, az adott alkalmazás esetében figyelembe vett szigetelőanyagról.

Alkalmazási terület/U-érték	Anyagok
Járható lapostető 0,14 W/m ² K	fehér EPS, GRAFIT, kőzetgyapot, XPS, PUR/PIR, habüveg
Homlokzati hőszigetelő rendszer 0,2 W/m ² K	fehér EPS, GRAFIT, kőzetgyapot, PUR/PIR, fagyapot
Pincefal 0,2 W/m ² K (talajpára, talajnedvesség jelenlétében)	fehér EPS, XPS, PUR/PIR, habüveg
Padló hőszigetelése betonlemez felett 0,25 W/m ² K	fehér EPS, kőzetgyapot, XPS, habüveg

A szigetelőanyagok kiválasztásánál az adott szerkezetben leggyakrabban alkalmazott hőszigetelő anyagok mellé általában biomegítelésű terméket is soroltak.

Homlokzati hőszigetelések összehasonlítása

A homlokzati fal tervezett hőátbocsátási tényezője 0,2 W/m²K (ez a hazai előírásnál alacsonyabb, de a javasolt értéknél magasabb), a szigetelendő fal égetettkerámia-anyagú. Mindegyik hőszigetelő lemez ragasztással és dübelezéssel kerül rögzítésre. Az alkalmazott anyagok a széles körben elterjedt fehér EPS, szürke EPS, valamint kőzetgyapot és PUR/PIR, az ökológiai alternatíva a fagyapot volt.

Szemmel látható, hogy a homlokzati hőszigetelő rendszerek esetében a grafitadalékos EPS nemcsak az egyik legkedvezőbb árú, hanem ökológiailag is a legjobb megoldás, így aki a klímavédelmet szem előtt tartja, annak nem kell a pénztárcája és az elvei között döntenie.

www.austrotherm.hu

**Több mint téglá.
Yntelligens építkezés.**

**HŐSZIGETELÉS
PÁRASZABÁLYOZÁS
TEHERBÍRÁS**

GRAPHISOFT.
ARCHICAD 23

INSTANT BIM

Az ARCHICAD23 fő újdonságai a rövidebb reakcióidő, a pontos modellezés, intuitív szerkesztés és precíz dokumentáció, valamint a szakági – generáltervezői – koordinációt elősegítő, a szinteken és elemeken áthaladó vízszintes, függőleges, illetve ferde irányú strangok, gépészeti áttörések, kimetszések készítését támogató új Áttörés eszköz.

Az AC23 optimalizálja a szakmai szoftverekkel (Solibri, dRofus) való kapcsolatot, ami gyorsabb és pontosabb kétoldalú együttműködést és adatátvitelt eredményez.

ArchiCAD Center - MódiStúdió
www.modistudio.hu

Archimage Plusz
www.archimage.hu

PIRCAD
www.pircad.hu